

OÜ Biofuel

Majandusaasta aruanne 2018

OÜ Biofuel
Humala 2
10617 Tallinn
Eesti
Telefon +372 5097555
Faks +372 6000002

Majandusaasta algus
01.01.2018

Majandusaasta lõpp
31.12.2018

Elektronpost raul.kirjanen@graanulinvest.com
Äriregistri kood 10962786

Sisukord

	Lk.
Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	9
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	9
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	10
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	11
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	12
Konsolideeritud finantsaruannete lisad	13
Juhatuse allkirjad aastaaruandele	51
Vandeauditiitori aruanne	52
Kasumi jaotamise ettepanek	55

Tegevusaruanne

Ülevaade

OÜ Biofuel on äriregistris registreeritud 2003. aasta augustis. OÜ Biofuel põhitegevuseks on investeringute haldamine.

Konsolideerimisgrupi struktuur:

Kontserni Biofuel OÜ moodustavad:

- Emaettevõtte Biofuel OÜ, mille põhitegevuseks on investeringute haldamine ja
- Tütarettevõtte Graanul Invest AS (50,63%) - põhitegevuseks puidugraanulite tootmine ja tahkekütuse müük.

Graanul Invest on Eesti erakapitalil põhinev ettevõtete grupp, mille peamised kolm tegevusvaldkonda on puidugraanulite tootmine ja müük, biomassist elektri- ja soojusenergia koostootmine ja metsamajandus. Ettevõtte on asutatud 2003. aastal ning peamine äritegevus toimub kolmes riigis: Eestis, Lätis ja Leedus. Graanul Invest on üks maailma suurimatest puidugraanulite tootjatest tootmisvõimsusega 2,2 miljonit tonni. Grupi graanulitehased asuvad Eestis (4), Lätis (6) ja Leedus (1).

Graanul Investi energiatootmisüksused asuvad suuremate graanulitehaste kõrval varustades neid soojus- ja elektrienergiaga. Elektri- ja koostootmisjaamad on ehitatud arvestades graanulitehase soojusenergiavajadust, mille tulemusel kogu toodetav soojusenergia kasutatakse ära efektiivselt graanulite tooraine kuivatamisprotsessis. Koostootmisjaamade summaarne tootmisvõimsus on 41 MW elektrienergiat ja 100 MW soojusenergiat. Jaamad paiknevad Eestis (3) ja Lätis (3).

Metsandusvaldkonda sisenes Graanul Invest 2010.aastal eesmärgiga parandada toorainetarnete stabiilsust ning kättesaadavust. Seda strateegiat on ellu viidud läbi osaluste tütar- või sidusettevõtetes, ostes osalusi olemasolevates pika ajaloo ja kogemustega metsamajandamisega tegelevates ettevõtetes.

Puidugraanulite turg 2018

Nõudlus puidugraanulitele kasvas 2018.aastal: mitmed suurtarbijad alustasid tootmistegevusega või jõudsid planeeritud energiatootmise tasemele. Tootmine oluliselt ei kasvanud või jäi isegi alla varasemate aastate tootmistaseme mitmetes piirkondades sealhulgas Balti riikides. Tootmismahdade vähenemise taga oli peamiselt tooraine kättesaadavuse vähenemine või selle kiire hinnatõus. Puidugraanulite turg oli kogu aasta vältel väikses defitsiidis, mis kajastus ka stabiilselt kasvavates turuhindades. Hetke turuhinnad kasvasid aasta jooksul 20-30%, kuid olulist pakkumise suurenemist see kaasa ei toonud. Piirkondades, kus oli vaba tootmisressurssi, kasvasid toorainehinnad oluliselt rohkem kui müügihinnad ning piirkondades, kus tooraine oli parema hinnaga kättesaadav, polnud piisavalt vaba tootmisressurssi.

Suurimad tarbijaturud olid nagu ka varasematel aastatel Suurbritannia (8 miljonit tonni), Taani (3,7 miljonit tonni) ja Lõuna-Korea (3,6 miljonit tonni). Nendel turgudel toimus ka suurim kasv tarbimises, mille põhjuseks on mitmete uute elektri- ja soojusenergia jaamade käivitumine. Märkimisväärselt kasvas 2018 aastal Jaapani turg, mis ületas esmakordselt 1 miljoni tonni piiri, kuid mis veelgi olulisem - 2018 sõlmiti palju pikaajalisi (10-15 aastat) lepinguid, mis kujundavad Jaapanist lähiaastatel ühe suurima graanulituru maailmas.

Puidugraanulite tootmine kasvas enim Põhja-Ameerikas. Nii USA kui Kanada kasvasid märkimisväärselt oma puidugraanulite eksporti Euroopasse: kokku tarniti 8,6 miljonit tonni, millest enamik läks Suurbritanniasse.

Balti riikide puidugraanulite eksport vähenes 2018.aastal esmakordselt. Eurostati andmetel eksportisid Eesti, Läti ja Leedu 2018 aastal kokku 2,96 miljonit tonni, mis on 8,6% vähem kui aasta varem. Peamiseks põhjuseks oli tooraine kättesaadavuse halvenemine seoses halbade ilmastikuoludega, mis raskendas toormaterjali kättesaadavust. Teine oluline põhjus oli toormehindade tõus, mis tulenes tugevast biomassi nõudluse kasvust.

Puidugraanulite jaeturg oli 2018. aastal mõõdukas kasvus - väiketarbijate huvi pelletikaminat ja katelde vastu kasvab ja kliimaatilised olud olid 2018. aastal puidugraanulite turgu soosivad.

Jaetarbijate turg (graanuleid müüakse enamasti väikepakendis või lahtiselt puhurautodega ning graanulid on enamasti heledama värvusega ja kõrgema kvaliteediga) moodustab turu kogumahust ligikaudu 40% (ca 10 miljonit tonni). Suurimad turud Euroopas on jätkuvalt Itaalia, Saksamaa ja Rootsi, kuid stabiilne kasv on toimumas ka kõigis teistes Kesk- ja Ida-Euroopa riikides. Itaalia tarbimine kasvab kõige kiiremini: 2018 aastal importis Itaalia 2,1 miljonit tonni puidugraanulit (+19% võrreldes 2017).

Balti riikide graanulite tarbimine on stabiilselt kasvanud. Biomassi logistilise läheduse tõttu on suuremad uued investeeringud toimunud siiski puiduhaket kütusena tarvivate katlamajades. Graanulite kohalik tarbimine on arvestades Balti riikides toodetavaid koguseid jätkuvalt väga tagasihoidlik.

AS Graanul Invest kontsern 2018.aastal

Olulisemad sündmused 2018.aastal:

- Biomaterjalide arendusüksuse asutamine ja pilootprojekti investeeringuga alustamine
- Investeeringud metsasektoris
- Logistikaettevõtte Imavere Shipping asutamine ja laeva ost tarneahela tugevdamiseks

Biomaterjalide arendusprojekt

OÜ Graanul Biotech loodi 2018.aastal eesmärgiga arendada puidust biokemikaalide ja biomaterjalide tootmise ärisuunda. 2018.aasta tegevus keskendus eelkõige puidu fraktsioneerimise katsetehase projekteerimise ettevalmistavatele tegevustele. Aasta esimeses pooles sõlmiti litsentsileping puidu fraktsioneerimise tehnoloogiat arendava ettevõttega SWEETWATER Energy Inc. Selle tehnoloogia baasilt taotleti ka rahastust erinevatest EL toetusmeetmetest. Toetuse lepingute sõlmimine toimus aasta teises kvartalis ning juunikuus sai ametliku alguse EL mõjukaima BBI-JU biomajanduse teadus-ja arendustoetuse programmi poolt rahastatav ja OÜ Graanul Biotech poolt koordineeritav SWEETWOODS projekt. Projekti eesmärk on nelja aasta jooksul valideerida puidu fraktsioneerimise tehnoloogiaprotsess ning projekti tööstuspartnerite toel kasutada fraktsioneerimise tehaseprodukte (ligniini ja 2G suhkrud) olemasolevate toodete retseptide arendamisel või täiesti uute biotoodete tootmisel.

Investeeringud metsasektoris

Eesti metsandussektor oli 2018.aastal kõrge aktiivsusega. Nõudlus erinevate puiduliikide järele oli kõrge; seda eriti paberipuu osas. Skandinaavia tselluloosi- ja paberitööstuse nõudlus oli ajalooliselt väga kõrgete tselluloosi hindade ja koduturu tarneraskuste tõttu väga tugev. Nii Eestis kui Lätis tõusid paberipuu hinnad ajaloo kõrgeimatele tasemetele ja see vedas kaasa ka teiste puiduliikide nõudluse/hinnad. Kasvanud puidumüügi hinnad tõid lisa aktiivsust ka Eesti ja Läti metsakinnistute turule ning paljud seni passiivsed metsaomanikud kasutasid olukorda ära saamaks oma metsast maksimaalset tulu.

Graanul Investi grupi kuuluvatele metsaettevõtetele oli aasta uute metsakinnistute ostu osas aktiivne ning et seda paremini ära kasutada, tugevdasime kõigi metsaettevõtete finantsvõimekust suurendades grupi osalust või metsaettevõtte omakapitali.

Osaluste muutused metsaettevõtetes 2018 aastal:

	31.12.2018	31.12.2017	
Valga Puu OÜ	66%	50%	omakapitali tõstmine 4 meur võrra
Karo Mets OÜ	100%	50%	
Roger Puit AS	50%	32,35%	omakapitali tõstmine 5 meur võrra

Imavere Shipping Company

Jaauanuaris 2018 sõlmiti ostuleping 2012.aastal ehitatud *handy* klassi laeva ostuks. Laev on 187 meetrit pikk ja võimeline transportima kuni 31 000 tonni puidugraanulit. Laev omab jääklassi, mis on oluline opereerimaks talviste jääoludega Balti meres.

Laeva ostuhind oli 11 miljonit eurot ning laev registreeriti Küprose lipu all.

Laeva nimeks sai grupi esimese graanulitehase asukoha järgi „Imavere“.

Esimene tegevusaasta oli positiivne: perioodil märts-detsember tegi laev 18 reisi ja vedas kokku 540 561 tonni graanulit (31% kogu grupi müügist).

Tootmine ja müük

Puidugraanulite tootmine

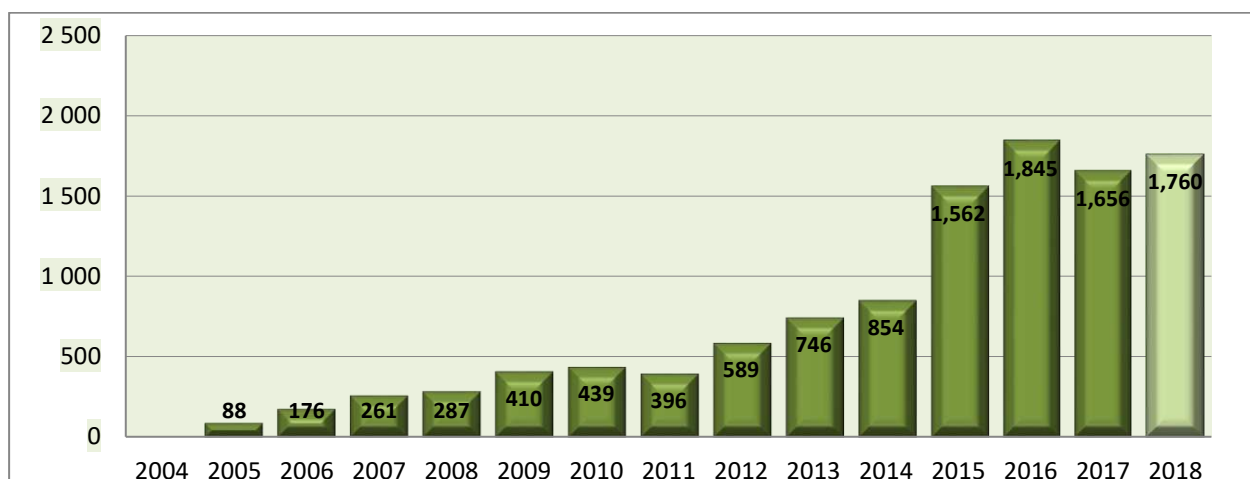
Graanul Invest grupp tootis 2018. aastal 1 760 000 tonni (2017: 1 656 000 tonni) puidugraanuleid.

Eestis paiknevate tehaste toodang oli aruandeaastal 780 000 tonni, Lätis toodeti 891 000 tonni ja Leedus 89 000 tonni.

Tootmismahd kasvas 6.3% võrreldes aasta varasemaga. Aruandeaasta esimesel poolel andis tunda 2017. aasta sademeterohkest sügisest põhjustatud toorainenappus. Tooraineturg paranes tasapisi aasta teises pooles.

Puidugraanulitootmise tooraineks on puidutööstuse tootmisjäägid (saepuru, hake) ning madala kvaliteediga ümarpuut, mis ei sobi saematerjali või teiste puittoodete tootmiseks. Enamik kasutatavast ümarpuudist on lepp, väiksemates kogustes kasutame teisi puuliike. Ümarpuu osakaal on kogu toorainekorvis 55%.

Graanul Invest grupi graanulitootmise tootmismahd 2004-2018 (tuhandetes tonnides):

Soojus- ja elektrienergia tootmine toimus 2018.aastal ootuspäraselt - kõik kuus koostootmisjaama töötasid aasta läbi ilma oluliste seisakute ja probleemideta. Soojusenergiat toodeti kokku 890 GWh (2017: 761 GWh) ja elektrienergiat 334 GWh (2017: 277 GWh). Kogu soojusenergia kasutati ära grupi graanulitehastes tooraine kuivatamiseks. Elektrienergia müüdi võrku (Läti) või tarbiti olulises osas oma graanulitehastes (Eesti). Tootmismahdade kasv tulenes Osula jaama esimesest täistööaastast (valmis 2017 IV kvartalis).

Grupi konsolideeritud müügikäive moodustas 2018. aastal 300,6 miljonit eurot (2017: 278 miljonit eurot) ja see kasvas võrreldes eelmise aastaga 8,1%. Grupi müügimahust moodustas suurema osa puidugraanulite müük: 85,9%. Elektri- ja soojusenergia müük moodustas 11,6% kogukäibest.

Suurem osa graanulite müügist (>90%) oli eksport väljapoole Balti riike. Peamised sihtturud olid Suurbritannia, Taani, Holland ja Itaalia.

Elektri- ja soojusenergia müügikäive oli 34,8 miljonit eurot (2017: 29,4 miljonit eurot). Elektrienergiat müüdi väljapoole gruppi peamiselt Lätis; enamik Eestis toodetud elektrienergiast tarbiti ära omatarbeks graanulitehastes.

Koostootmisjaamade kütuseks on puukoor ja metsahake, mis toodetakse puuokste ja muu väheväärtusliku puidu hakkamise tulemusel. Kõik Graanul Investi grupi Eesti tehased kasutavad puidugraanulite tootmiseks elektrienergiat, mis on toodetud oma koostootmisjaamades ehk 100% taastuvatest allikatest.

Koostootmisjaamade finantstulemused paranesid võrreldes aasta varasemaga seoses elektrienergia müügihinna tõusuga ja uute tootmisvõimsuste kasutuselevõtuga.

Soojusenergiat müüdi kontsernist välja Osula Energia OÜ koostootmisjaamast ja Pelletiküte AS katlamajadest.

Konsolideeritud EBITDA (kasum enne makse, finantskulusid-tulusid ja amortisatsiooni) oli aruandeperioodil 72,8 miljonit eurot (60,6 miljonit eurot 2017.aastal). Grupi maksudejärgne puhaskasum oli aruandeperioodil 51,2 miljonit eurot (17,7 miljonit eurot 2017.aastal).

Grupi puhaskasumisse jättis olulise jälje sidusettevõtte Roger Puit AS bioloogilise vara (mets) ümberhindlus, mis lisas ligi 10 miljonit eurot finantstuluna.

Graanul Invest gruppi kuuluvad kolm metsandusettevõtet Eestis (Valga Puu OÜ, Karo Mets OÜ, Roger Puit AS). Aruandeaastal omandas grupp sidusettevõttes Karo Mets OÜ 100% osaluse mille tulemusel konsolideeritakse Karo Mets OÜ grupi aruannetesse rida-realt. Teised kaks metsaettevõtet kajastatakse jätkuvalt kapitaliosaluse meetodil.

2018. aasta oli kõigile kolmele ettevõttele aktiivne ja edukas kasvuaasta: osteti juurde kokku ligi 12 000 hektarit metsamaad (kokku metsamaad 31.12.2018 seisuga: 48 384 hektarit). Aasta jooksul lõigati oma kinnistutelt kokku ligi 475 000 tihumeetrit puitu. Suur osa lõigatud ümarpuidust müüdi Eesti saeveskitele, vineeritootjatele ja teistele puidutööstusettevõtetele. Et aga ilmastikutingimused olid sel aastal erakordselt soosivad metsamajandusele ning juurdepääs oli hea ka kehvema pinnasega, peamiselt lepa kasvualadele, siis lõigati tavapärasest rohkem madalakvaliteedilist puitu ning see materjal jõudis peamiselt grupi graanulitehastesse.

Grupi investeeringud kokku olid 2018. aastal 32,9 miljonit eurot (2017: 19,4 miljonit eurot) . Olulisemad investeeringud olid laeva soetamise, metsakinnistute ostu ja metsaettevõtete omakapitali. Tehastesse tehtud suurim investeering oli koorimis- ja hakkimisliini Gulbene tehasesse Lätis. Aruandeaastal toimus ka üks oluline müügitehing: oktoobris müüdi enamik AS-le Pelletiküte kuulunud soojatootmise katlamajadest.

Sertifitseerimine

Puidu- ja energiatööstuses on olulisel kohal rahvusvahelised sertifikaadid. Need aitavad parendada kogu meie väärtusahela keskkonna-, kvaliteedi- ja sotsiaalalaseid aspekte ning hoiavad ettevõtet turu nõuetest sammu võrra ees. Meie metsamajandamise ja puidu varumisahela jaoks on jätkuvalt suure mõjuga FSC® ning PEFC® sertifikaadid. Täiendavad nõudmised metsa langetamisele ja uuendamisele ning puitmaterjali päritolule, legaalsusele ja liikidele välistavad sobimatu tooraine meie tarneahelast ning garanteerivad vastavuse Euroopa Liidu puidumäärusele. Graanul Invest omab mõlemat säästva metsanduse sertifikaati, aga oleme märganud PEFC® materjali kiiret, pea 30% kasvu oma varumisalas.

Taastuvenergia direktiiv (RED II) on pannud meie sektori mängureeglid paika pikaks ajaks. Nende nõuete täitmiseks ja täitmise tõendamiseks ei piisa ainult FSC® ja PEFC® sertifikaatidest, mis keskenduvad vaid väärtusahela esimesele varumise lõigule. Jätkusuutliku metsanduse, logistika ja tootmisahela tervikliku efektiivsuse tagamiseks on meil SBP (Sustainable Biomass Partnership) sertifikaat, mis on saanud puidupõhise bioenergia sektori kõige olulisemaks standardiks. SBP on loonud süsteemi ja kolmanda osapoole kontrollitud andmete platformi, mille läbi on võimalik täpselt välja selgitada ja ka reguleerida kogu toodanguga seonduvaid kütusekulusid ja kasvuhoonegaase. See võimaldab meil ja meie klientidel mõõta biomassi tegelikku säästupotentsiaali ja täita taastuvenergia direktiivi nõudeid. Graanul Invest müüb juba 80% kogu oma materjalist SBP kõrgeimatele nõuetele vastaval tingimusel „SBP-Compliant“ alt. Puidugraanulite kvaliteet ületab meil hõlpsalt turu kõrgeimad nõuded, mis on sätestatud standarditega ENplus® ja DINplus®. Kõrgeima kvaliteediklassi ENplus A1 nõuetele vastab kogu meie *premium* graanuli toodang.

Kogu tegevuse paremaks ja süsteemsemaks juhtimiseks haldame me ISO standarditele vastavat integreeritud juhtimissüsteemi, mis hõlmab nii kvaliteeti, keskkonda, energiat kui ka tööohutust. Uuendusena on sisse viidud energiajuhtimissüsteem, mis on juba edukalt rakendunud meie Läti tehastes ja Eesti tehastes.

Riskide juhtimine

Graanul Investi Grupi juhtkond teostab pidevat järelevalvet, hindab ja püüab näha ette võimalikke riske, mis võivad avaldada olulist mõju ettevõtte tegevusele ja finantstulemustele.

Peamised riskid, mida näeme ja meetmed nende mõju vähendamiseks või elimineerimiseks:

Klientide risk

Grupi müügikäibest on suur osa kontsentreeritud väikese arvu klientide vahel, mille tulemusel oleme avatud riskile, kui mõnega neist peaks ärisuhe katkema. Puidugraanulituru omapäraks on suurema osa turumahu jagunemine väheste suurte tarbijate vahel. Selle riski vähendamiseks püüame leida juurde uusi kliente ning pikemas perspektiivis välja arendada uusi ärisuundi, mille tulemusel see risk väheneks.

Intressi- ja valuutakursside muutumise risk

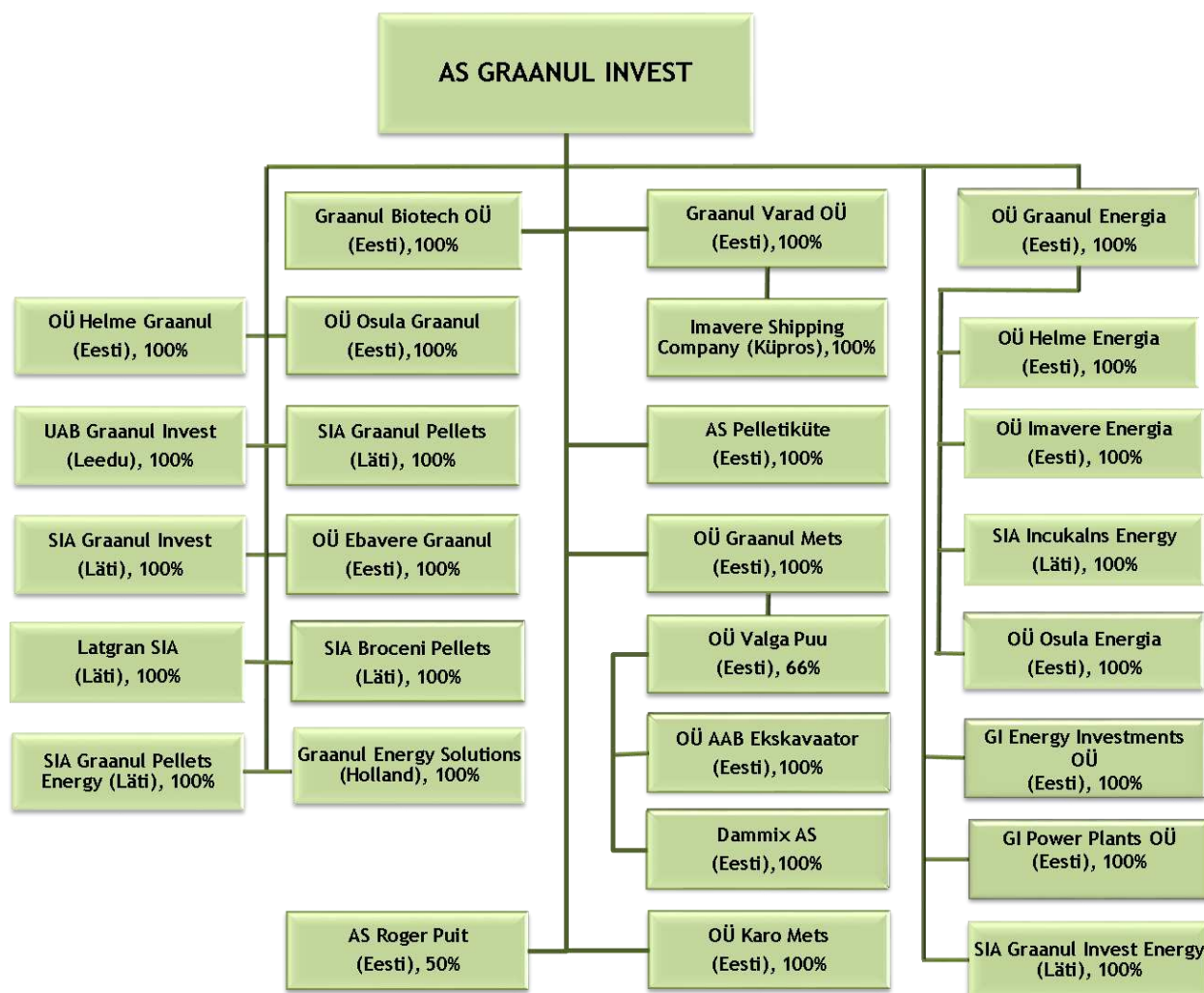
Laenude intresside baasmäära olulise muutumise riski vastu oleme sõlminud finantsasutustega intressi fikseerimise lepingud. Valuutariskide vältimiseks on ettevõtte peamised sissetulevad ja väljaminevad rahavood samas valuutas (euros).

Tulekahju või muu õnnetusjuhtumi risk

Ettevõtte tootmisüksused on ehitatud järgides põhimõtteid, mis vähendaksid sellist riski või et õnnetusjuhtumi toimumisel oleksid kahjud väikse mõjuga. Tootmisüksusi on 11, mis on piisav selleks, et kahju ühes tehases ei mõjuta olulisel määral grupi kogutulemust või võetud lepingute ja kohustuste täitmist. Selle riski vähendamiseks oleme sõlminud kõiki tootmisüksuseid hõlmava kindlustuslepingu, mis katab nii varade kahjustumisest kui ka ärikatkemisest tuleneva võimaliku kahju.

Graanul Invest AS kontserni struktuur seisuga 31.12.2018

2018. aasta olulisemad muutused grupi struktuuris olid OÜ Graanul Biotech lisandumine ja osaluste suurenemine sidusettevõtetes. Valga Puu OÜ soetas oma tegevuse laiendamiseks uue tütarettevõtte Dammix AS.

Personal

Keskmine töötajate arv 2018. aastal oli 429 (500 töötajat 2017.aastal). Eestis töötavate inimeste keskmine arv oli 212 (170 töötajat 2017.aastal) ja välismaal 217 (330 töötajat 2017.aastal). Aruandlusperioodi lõpus töötas kontsernis 442 töötajat (384 töötajat 2017.aastal), lisaks sidusettevõtetes Valga Puu ja Roger Puit veel 124 töötajat.

Makstud töötasu koos puhkusereservi ja maksudega oli arvestusperioodil 13,7 miljonit eurot (14,3 miljonit eurot 2017.aastal). Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasu koos maksudega oli 1,2 miljonit eurot (1,4 miljonit eurot 2017.aastal).

Biofuel OÜ kontserni peamised arvnäitajad

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Müügitulu	300 590	277 970
Muutus eelmise aastaga võrreldes	8,1%	- 2,6%
EBIDTA (tulemus enne makse, finantskulusid ja amortisatsiooni)	72 781	60 606
Muutus eelmise aastaga võrreldes	20,1%	- 10,7%
EBIDTA rentaablus*	24,2%	21,8%
Puhaskasum	51 136	17 665
Muutus eelmise aastaga võrreldes	189,5%	- 47,4%
Puhaskasumi rentaablus **	17,0%	6,4%
Omakapitali tootlus (ROE)***	15,2%	5,7%
Varade tootlus (ROA)****	9,2%	3,0%
Laenukordaja *****	2,53	3,34
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,11	1,03
Maksevõime kordaja*****	0,70	0,93
Omakapital varadest	62,3%	58,4%

- * EBIDTA / müügitulu
- ** Puhaskasum / müügitulu
- *** Puhaskasum / keskmine omakapital
- **** Puhaskasum / keskmine koguvara
- ***** Laenud / EBIDTA
- ***** (käibevara-varud) / lühiajalised kohustused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes

Lisa 31.12.2018 31.12.2017

Varad

Materiaalne põhivara	5	381 428	389 589
Pikaajalised nõuded	6	18 440	7 322
Investeeringud sidus- ja ühissetevõtetes	6	37 574	14 888
Immateriaalne põhivara	7	59 163	58 788
Bioloogiline vara	8	5 840	0
Edasilükkunud tulumaksuvara		14	156
Põhivara kokku		502 459	470 744
Varud	9	16 676	6 562
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	11	34 408	35 225
Raha pangaarvetel		22 612	25 505
Käibevara kokku		73 696	67 291
Varad kokku		576 155	538 034

Omakapital

Osakapital	12	3	3
Ülekurss		3	3
Reservid	12	78 059	83 330
Jaotamata kasum	12	108 410	77 259
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		186 475	160 595
Mittekontrolliv osalus		172 332	153 493
Omakapital kokku		358 807	314 088

Kohustused

Pikaajalised laenukohustused	13	124 928	151 533
Tuletisinstrumendid	21	524	835
Sihtfinantseerimine	14	10 129	7 002
Töösuhtejärgsed ja muud hüvitised töötajatele		0	9
Pikaajalised kohustused kokku		135 581	159 379
Lühiajalised laenukohustused	13	59 426	51 050
Võlad ja ettemaksed	15	22 340	13 517
Lühiajalised kohustused kokku		81 766	64 567
Kohustused kokku		217 348	223 946
Kohustused ja omakapital kokku		576 155	538 034

Lisad lehekülgedel 13 kuni 50 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2018	2017
Müügitulu	16	300 590	277 970
Muud äritulud	17	4 055	2 653
Tulud kokku		304 645	280 623
Valmistoodangu varude jääkide muutus	9	4 678	-19 485
Kasum bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest		966	0
Kaubad, materjal ja teenused	18	-218 900	-179 084
Tööjõukulud	19	-13 690	-14 317
Mitmesugused tegevuskulud		-4 849	-5 672
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5,7	-29 577	-32 095
Muud ärikulud		-69	-1 458
Tütarettevõtte üle kontrolli kaotamine	23	0	-8 928
Kasum ühis- ja sidusettevõtetest	6	12 422	1 116
Finantstulud		838	455
Finantskulud		-4 852	-5 909
Kasum enne tulumaksustamist		51 611	15 246
Tulumaks		-475	2 419
Aruandeaasta puhaskasum		51 136	17 665

Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse

Valuutakursi muutuste mõju konsolideerimisel 0 -4

Aruandeaasta muu koondkasum	0	-4
Aruandeaasta koondkasum	51 136	17 661
Emaettevõtte omanikele kuuluv osa koondkasumist	25 880	8 937
Mittekontrolliva osaluse osa puhaskasumist	25 256	8 724

Lisad lehekülgedel 13 kuni 50 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2018	2017
Rahavood äritegevusest			
Kasum enne tulumaksustamist		51 611	15 246
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5, 7	29 577	32 095
Kasum põhivara ja ärisuuna müügist	17	-258	0
Kasum bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	8	-966	0
Kapitaliosaluse meetodi mõju	6	-12 422	-1 116
Tütarettevõtte üle kontrolli kaotamise mõju	23	0	8 928
Finantstulu		-837	-456
Finantskulu		4 853	5 909
Muud korrigeerimised		4	17
		71 562	60 623
Varude muutus	9	-8 777	28 483
Nõuete ja ettemaksete muutus		2 517	4 200
Kohustuste ja ettemaksete muutus		6 520	-4 477
Kokku rahavood äritegevusest		71 822	88 830
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid		534	337
Laekunud dividendid		30	39
Laekunud põhivara müügist		107	5
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	5	-17 969	-19 950
Laekunud vähemusosaluse müügist	23	0	369
Tasutud tütar- ja sidusettevõtjate soetamisel	6,23	-13 294	-142
Laekunud tütarettevõtte müügist		8	0
Tasutud bioloogilise vara eest	8	-2 911	0
Laekunud bioloogilise vara müügist	8	960	0
Laekunud ärisuuna müügist	17	1 600	0
Antud laenud	6	-15 474	-4 385
Antud laenude tagasimaksed	6	3 850	2 650
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-42 559	-21 076
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud tulumaks		-859	-2 366
Makstud intressid		-4 289	-4 828
Makstud finantskulud		-174	-300
Saadud laenude tagasimaksed	13	-31 710	-28 350
Arvelduskrediidi saldo muutus	13	8 120	-15 450
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	13	-754	-265
Saadud sihtfinantseerimine	14	3 927	0
Dividendide maksmine		-6 417	-14 173
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-32 156	-65 732
Kokku rahavood		-2 893	2 022
Raha pangaarvetel jääk perioodi alguses		25 505	23 483
Raha pangaarvetel jääk perioodi lõpus		22 612	25 505

Lisad lehekülgedel 13 kuni 50 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Emaettevõtja osanikule kuuluv omakapital						
	Osa- kapital	Üle- kurss	Reservid	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku	Mitte- kontrolliv osa	Kokku
Saldo 31.12.2016	3	3	88 600	70 274	158 880	151 350	310 230
Aruandeaasta kasum	0	0	0	8 939	8 939	8 726	17 885
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	-2	-2	-2	-4
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	8 937	8 937	8 724	17 661
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 271	5 271	0	0	0
Mittekontrolliva osaluse müük	0	0	0	278	278	91	369
Dividendide maksmine	0	0	0	-7 500	-7 500	-6 673	-14 173
Saldo 31.12.2017	3	3	83 330	77 259	160 595	153 493	314 088
Aruandeaasta kasum	0	0	0	25 880	25 880	25 256	51 136
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	25 880	25 880	25 256	51 136
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 271	5 271	0	0	0
Saldo 31.12.2018	3	3	78 059	108 410	186 475	172 332	358 808

Täpsem info osakapitali ja muude omakapitali komponentide kohta on esitatud lisas 12.

Lisad lehekülgedel 13 kuni 50 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

1. Aruandev üksus

OÜ Biofuel (edaspidi "Ettevõtte") asub Eestis. Ettevõtte juriidiline aadress on Humala 2, Tallinn 10617, Eesti. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad Ettevõtte ja tema tütarettevõtte (konsolideeritud) andmetest (ettevõtte koos tütarettevõttega edaspidi "Kontsern"). Kontserni peamiseks tegevusalaks on biomassist küttegaanulite tootmine ja müük.

2. Aruande koostamise alused

Täielikkus

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Finantsaruanded on juhatuse poolt koostatud ja avalikustamiseks heaks kiidetud 02. augustil 2019.

Aastaaruande vaatab läbi ja kinnitab osanik. Osanikul on õigus juhatuse koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Arvestusalused

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud lähtuvalt soetusmaksumuse meetodist välja arvatud juhul, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes.

Hinnangute andmine ja eelduste tegemine

Finantsaruannete koostamine eeldab juhtkonnalt hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestusmeetodite valikut ning varade, kohustuste, tulude ja kulude summasid. Tegelikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest. Valdkonnad, mis nõuavad tõsisemat ja keerukamat otsustusprotsessi, või kus eeldused ja hinnangud omavad markimisvaarset mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele, on toodud lisas 4.

Hinnangud ja eeldused, millel need põhinevad, vaadatakse regulaarselt üle. Hinnangute muutuste tulemused kajastatakse selles perioodis, millal need on tehtud, ja kõikides järgnevatel perioodides, mis on mõjutatud.

3. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Kontserni kuuluvad ettevõtted rakendavad järjepidevalt alljärgnevaid arvestuspõhimõtteid.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtted

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Kontrolli ulatust hinnates võetakse arvesse kogu määramishetkel rakendatavat hääleõigust. Konsolideeritud aruanded sisaldavad tütarettevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõtegi.

Konsolideerimisel elimineeritavad tehingud

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid ning kahjumid.

Sidus- ja ühisettevõtted

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on oluline mõju. Oluline mõju tähendab, et Kontsernil on õigus osaleda finants- ja äripoliitiliste otsuste tegemisel, kuid puudub kontroll või ühine kontroll nende otsuste üle. Ühisettevõtteks loetakse ettevõtet, mille majandustegevuse üle omavad kaks või enam osapoolt (sh. emaettevõte) lepingupõhisest kokkuleppes tulenevat ühist kontrolli. Olulist mõju või ühist kontrolli hinnatakse sarnaselt tütarettevõtete kontrolli hindamisele.

Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse allahindlustega või negatiivse firmaväärtuse tuluna kajastamisega, miinus investeeringu väärtuse languse allahindlused. Kontsernile kuuluv osa sidus- või ühisettevõtte majandustulemusest kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud ühis- ja sidusettevõtetelt". Kui sidus- või ühisettevõttel on olnud tehinguid, mille mõju kajastatakse otse omakapitalis, siis kajastab kontsern oma osa nendest tehingutest samuti otse omakapitalis. Sidus- ja ühisettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõtegi. Sidus- ja ühisettevõtete ja kontserni ettevõtete omavahelistelt tehingutelt tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele sidusettevõttes. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Investeering sidus- ja ühisettevõttesse sisaldab omandamisel tekkinud firmaväärtust, millest on maha arvestatud kogunenud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Äriühendused

Äriühendusi kajastatakse ostumeetodil. Ettevõtte soetamisega seotud kulud kajastatakse tegevuskuludena kasumiaruandes. Kui Kontsern omandab ettevõtte, hindab ta omandatud finantsvarade ja -kohustuste klassifitseerimist vastavalt lepingulistele, majanduslikele ja muudele asjakohastele tingimustele omandamise kuupäeva seisuga. Kui äriühendus toimub etapiviisiliselt, hinnatakse eelnev osalus ümber õiglasesse väärtusesse soetamiskuupäeva seisuga ning ümberhindlusest tulenev tulu või kulu kajastatakse kasumiaruandes.

Välisvaluuta

Välisvaluutas toimunud tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna ja kuluna.

Välismaised majandusüksused

Kõikide välismaiste majandusüksuste varade ja kohustuste kirjete (sealhulgas majandusüksuste soetamisel tekkinud firmaväärtus ning õiglase väärtuse korrigeerimised) konsolideerimisel on kasutatud bilansipäeva kurssi. Majandusüksuste tulude ja kulude ümberhindamisel on kasutatud tehingupäeva kurssi. Ümberhindluse kursside vahe on esitatud omakapitali kirjel "Muud reservid".

Õiglase väärtuse hindamine

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil hinnates neid varasid piisava regulaarsusega õiglasesse väärtusesse. Lisaks on aastaaruande lisades avalikustatud teatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide õiglased väärtused.

Õiglase väärtus on hind, mida saadaks juhul, kui hindamise kuupäeval müüdaks vara või tasutaks kohustus tavapärase äritehingu käigus sõltumatute turuosaliste vahel. Vara või kohustuse õiglast väärtust hinnatakse eeldusel, et turuosalised lähtuvad vara või kohustuse hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustused, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse, või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale, mis on kirjeldatud allpool ning põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 – noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustustele;
- Tase 2 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad.

Kontsern hindab iga aruandlusperioodi lõpul, kas varad ja kohustused, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (baseerudes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Finantsinstrumendid

Arvestuspõhimõtted alates 1.jaanuar 2018

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglases väärtuses (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Initialid/initials <u>1.5.</u>
Kuupäev/date <u>2.08.2019</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Klassifitseerimine sõltub kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Möötmine

Finantsvarad (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostja vastu, mille puudub oluline rahastamiskomponent ja mida algselt mõõdetakse tehinguhinnas) mõõdetakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtusel, ja kui on tegemist varaga, mida ei kajastata õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum. Intressitulu, välisvaluuta kasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes.

Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 ja 2018. aasta jooksul olid kontserni kõik finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias.

Omakapitaliinstrumentid

Kontsernil ei ole investeeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade suhtes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, sularahast ja raha ekvivalentidest.

Oodatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingu alusel kontserni saadaolevate rahavoogude ja kontserni poolt oodatud rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Kontsern mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjate vastu summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- sularaha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks (juhtkond peab madalaks krediidiriskiks vähemalt ühe suurema reitinguagentuuri investimisjärgu krediidireitingut) summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete maksetähtaja jooksul oodatava krediitkahjumina nõuete esmasel kajastamisel.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.detsember 2017

Finantsvarad ja -kohustused, mis ei ole tuletisinstrumentid

Finantsvara ja -kohustused moodustavad investeeringud väärtpaberitesse, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, raha ja selle ekvivalendid, antud ja võetud laenud, võlad tarnijatele ja muud võlakohustused.

Finantsinstrumentid võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel, millele lisatakse kõigi finantsinstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande, nende soetamisega otseselt seotud tehingukulud. Arvelevõtmise järgselt kajastatakse finantsinstrumente, mis ei ole tuletisinstrumentid, alljärgnevalt.

Rahaks ja raha ekvivalentideks loetakse sularaha, nõudmiseni hoivuseid (v.a. arvelduslaenud) ja kuni kolmekuulise tähtajaga hoivuseid. Konsolideeritud rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, antud ja võetud laenud, võlad tarnijatele ja muud kohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit, arvates maha võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate või optsioonide emiteerimisega otseselt kaasnevad kulud kajastatakse otse omakapitalis.

Finantsvarade väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata finantsvarade väärtuse langusele. Sellisteks märkideks on sündmus või sündmused, mis on avaldanud negatiivset mõju vara tulevastele prognoositud rahavoogudele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languseks on vara bilansilise väärtuse ja algse sisemise intressimääraga diskonteeritud tulevaste rahavoogude nüüdiseväärtuse vahe.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust tuleb hinnata iga objekti jaoks eraldi. Ülejäänud finantsvarade osas võib väärtuse langust hinnata kogumina koos teiste sarnase krediidiriskiga instrumentidega.

Finantsvara bilansilist väärtuse vähendamist kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi allahindluse reservi kontol ning allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes. Allahindlused tühistatakse ainult juhul, kui kaetava väärtuse suurenemine on objektiivselt seostatav sündmusega, mis toimus pärast väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi kajastamist. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade allahindluste tühistamised kajastatakse kasumiaruandes.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid kajastatakse esmalt nende õiglasel väärtusel lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt tuletisinstrumenti õiglase väärtuse muutusele. Iga tulu või kulu, mis saadakse õiglasel väärtusel kajastatavalt tuletisinstrumentilt, kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Materiaalne põhivara

Arvele võtmine ja edasine kajastamine

Maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara kajastatakse ümberhindluse meetodil: nimetatud põhivara

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Initialid/initials <u>1.5.</u>
Kuupäev/date <u>2.08.2019</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglane väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Hindamised viiakse läbi regulaarselt. Varasem akumulieeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval.

Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumulieeritakse omakapitali kirjel „Reservid“. Selliste varaobjektide, mida on varem alla hinnatud läbi kasumiaruande, väärtuse suurenemine kajastatakse läbi kasumiaruande. Varaobjekti väärtuse langus kajastatakse läbi muu koondkasumiaruande sama objekti akumulieerunud ümberhindluse reservi ulatuses. Ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Igal aastal kantakse varaobjektide esialgsete soetusmaksumuste ja ümberhinnatud väärtuste vahest tulenev kulum erinevus veerust „Reservid“ veergu „Jaotamata kasum“.

Muud materiaalseid põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses ehk soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Oma tarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest, muudest vara kasutusele võtuks vajalikest kulutustest, vara tulevase demonteerimisega seotud hinnangulistest kulutustest ja laenukasutuse kuludest. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määraes neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on kasutusvalmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkinud kasumi või kahjumi moodustab müügitulu ja jääkväärtuse vahe ning see kajastatakse kasumiaruandes netosummana muude äritulude või -kulude real.

Hilisemad väljaminekud

Varaobjekti osade asendamisega seotud väljaminekud lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud põhivaraga seotud väljaminekud kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludes.

Amortisatsioon

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kantakse soetusmaksumust, sh ümberhinnatud varade soetusmaksumust, lineaarselt kuluks. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara amortiseerub kas rendiperioodi või vara kasuliku eluea jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Maad ja lõpetamata ehitust ei amortiseerita.

Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

• ehitised	7-20 aastat
• masinad ja seadmed	4-20 aastat
• muu inventar, tööriistad ja sisseseade	3-5 aastat

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodeid, -norme ja lõppväärtusi vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul.

Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus

Firmaväärtus on Kontserni poolt äriühenduse käigus soetatud osaluse soetusmaksumuse ja soetatud identifitseeritavate varade ning kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahe. Kui see vahe on negatiivne, kajastatakse see kohe kasumiaruandes.

Hilisem kajastamine

Firmaväärtus kajastatakse soetusmaksumuses, mida vähendatakse väärtuse languse võrra. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringute osas kajastatakse firmaväärtus investeeringu bilansilise väärtuse osana.

Muu immateriaalne põhivara

Muu Kontserni poolt soetatud piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud amortisatsioon ja vara väärtuse vähenemise kahjum.

Hilisemad väljaminekud

Edasised väljaminekud lisatakse varade raamatupidamislikule väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud väljaminekud, sealhulgas sisemiselt tekkinud firmaväärtuse ja kaubamärkidega seotud kulud, kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludena.

Amortisatsioon

Amortisatsioonikulud esitatakse kasumiaruandes lineaarsel meetodil, lähtudes vara (v.a. firmaväärtus, mida ei amoertiseerita) eeldatavast kasulikust elueast alates kasutusele võtmise päevast. Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

- litsentsid ja muud immateriaalsed varad 3-20 aastat

Varade väärtuse langus

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Firmaväärtuse ning määramata elueaga või kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetava väärtuse test viiakse läbi igal bilansipäeval.

Kui vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem bilansilisest väärtusest, kajastatakse allahindlus. Iseseisvaks raha genereerivaks üksuseks on väikseim eristatav varade rühm, mis genereerib rahavoogusid ja on sõltumatu teistest varadest või vararühmadest. Allahindlus kajastatakse kasumiaruandes. Esmajärjekorras hinnatakse alla raha genereeriva üksuse juurde kuuluv firmaväärtus, edasi hinnatakse proportsionaalselt alla kõiki üksusesse kuuluvaid varasid.

Vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on kõrgeim kas vara õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud müügikulud, või vara kasutusväärtusest. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka varaga seonduvaid riske.

Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Bioloogilised varad

Kontserni finantsseisundi aruandes kajastatud bioloogiliseks varaks on kasvav mets. Bioloogilise vara soetamise korral võetakse vara arvele soetusmaksumuses (kinnistu soetusmaksumusest eraldatakse maa maksumus, kasutades maa hindamiseks maa turuväärtust; ülejäänud osa kinnistu soetusmaksumusest moodustab bioloogilise vara väärtus). Bioloogilised varad hinnatakse igal bilansipäeval ümber vastavalt nende õiglasele väärtusele. Bioloogilise vara väärtuse hindamisel õiglasesse väärtusesse bilansipäeval võetakse aluseks hindamispäeva eelnevate perioodide keskmised realiseeritud metsamaterjali puuliikide 1 tm hinnad, mis korrutatakse läbi kinnistul kasvava metsa vastava puuliigi tagavaraga.

Bioloogiliste varade ümberhindluse tulemusena suureneb või väheneb nende bilansiline maksumus. Bioloogiliste varade väärtuse muutus tuleneb nii metsa juurdekasvust kui turuhinna muutusest. Bioloogiliste varade väärtuse muutus sõltub suuresti metsamajanduskavade uuendamisest tingitud kasvava metsa tagavara muutusest. Õiglase väärtuse määramisel jaotatakse varad rühmadesse puuliikide ja küpsusastmete järgi. Ümberhindluse tulemusena tekkinud kulud ja tulud kajastatakse kasumiaruandes bilansipäeva seisuga. Õiglase väärtuse meetodil kajastatavate bioloogiliste varade ümberhindlusest tekkivaid kasumeid ja kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Kasum/kahjum bioloogilise vara väärtuse muutusest".

Renditud vara

Kapitalirendiks loetakse renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle Kontsernile. Vara, mis on soetatud kapitalirendi tingimustel, kajastatakse finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, kui see on väiksem. Soetamise järel kajastatakse varaobjekti vastavalt sellele varale rakenduvatele arvestuspõhimõtetele.

Kõiki ülejäänud renditehinguid käsitletakse kasutusrendina ja kasutusrendi tingimustel soetatud vara finantsseisundi aruandes ei kajastata.

Varud

Varud kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varude soetusmaksumus koosneb ostukuludest ja muudest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest lähtudes normaalsest tootmismahust.

Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtte on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav. Eraldise hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka kohustusega seonduvaid riske.

Tulu kajastamine

Arvestuspõhimõtted alates 1.jaanuar 2018

Müügitulu on tulu, mis tekib kontsern tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks	
Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	1.5.
Kuupäev/date	2.08.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

Pelletite ja metsamaterjali müük

Kontsern müüb klientidele puidugraanuleid ning metsamaterjali. Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud klientidele, klient saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada kliendi poolt toodete aktsepteerimist. Tooted on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud kliendile ning klient on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on kontsernil objektiivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud.

Kontsern kajastab nõude kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Kui kontsern osutab kliendile täiendavaid teenuseid pärast seda, kui kontroll kauba üle on kliendile üle läinud, siis on nimetatud teenuse osutamine eraldiseisev teostamiskohustus ja müügitulu kajastatakse perioodi jooksul kui teenust osutatakse.

Elektri ja soojusenergia müük

Kontsern osutab lepingute alusel elektri ja soojusenergia teenuseid fikseeritud hinnaga. Fikseeritud tasuga lepingute puhul tasub klient fikseeritud summad vastavalt tegelikele tarnitud ühikutele. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil kui teenuseid osutatakse. Klientidele esitatakse arveid iga kuu ja tasu kuulub maksmisele arve esitamise hetkel. Ühest ja samast lepingust tulenev lepinguline vara ja lepinguline kohustus kajastatakse finantsaruandes neto summana. Juhul kui lepingus on muutuv tasu, siis kajastatakse see müügituluna ainult juhul, kui on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tuhistata.

Finantseerimise komponent

Kontsernil puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri kontsern tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.detsember 2017

Tulu kaupade müügist

Tulu kajastatakse kaupade müügist saadud või saada oleva tasu õiglasest väärtuses, tulu kajastamisel arvatakse maha tagastused, hinnavähendused ja allahindlused. Müügitulu kajastatakse siis, kui kauba omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved on üle läinud ostjale ning juhul, kui tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline, tehinguga seotud kulusid ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Riskide ja hüvede ülemineku hetk sõltub müügilepingus määratud tarneklauslitest ja muudest tingimustest. Graanulite müügi puhul lähevad riskid ja hüved tavaliselt müüjalt ostjale üle siis, kui kaup on sadamas laevale lastitud, vastavalt tarnetingimustele FOB ja CIF.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Sisemine intressimäär on selline intressimäär, millega finantsvarast või -kohustusest tulenevaid rahavoogusid diskonteerides on tulemuseks antud finantsvara või -kohustuse hetke bilansiline maksumus. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruande real 'Finantstulud'.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui kontsernil on tekkinud seaduslik õigus sidusettevõtetelt dividendide saamiseks ehk siis kui omanikud on dividendid välja kuulutanud ja tulu laekumine on tõenäoline.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseeringut kajastatakse algselt tulevaste perioodide tuluna, kui on olemas piisav kindlus, et Kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseering laekub. Tegevuskulude sihtfinantseeringut kajastatakse kasumiaruandes nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseering on mõeldud. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Rendimaksud

Laekuvaid ja tasutavaid kasutusrendimaksed periodiseeritakse rendiperioodil tuluna või kuluna lineaarselt.

Minimaalsed kapitalirendi liisingmaksed jagatakse finantskuluks ja rendikohustuse põhiosa vähendamiseks. Finantskulu kajastatakse igas perioodis üle kogu rendiperioodi, et tekiks pidev perioodiline intressimäär rendikohustuse põhiosa jääkväärtusele.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulu koosneb investeringutelt teenitud intressitulust, dividenditulust ja valuutakursi kasumist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Dividenditulu võetakse arvele nõudeõiguse tekkimise hetkel, kui tulu laekumine on tõenäoline.

Finantskuludeks loetakse laenukasutuse intressikulusid, eraldiste diskonteerimiskulusid, valuutakursi kahjumeid ja finantsvarade väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid. Laenukasutuse kulud, mis on seotud varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse selle vara soetusmaksumuse osana. Kõik muud laenukasutuse kulud kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja -tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustusena.

Kontserni Eesti ettevõtjad

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär alates 01.01.2015 on 20/80 väljamakstud netodividendidest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäär 14/86. Seda soodsamat maksumäärat saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisega, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, lisas 12.

Tulumaks Leedus

Leedus on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Tulumaksumäär on Leedus 15% maksustatavast tulust. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksude-eelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Leedu ettevõtjate puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Tulumaks Lätis

Kuni 2017 kehtinud tulumaksuseaduse kohaselt maksustati Läti ettevõtete kasum. Seega kajastati seni edasilükkunud tulumaksu ajutiselt erinevustelt Läti ettevõtete varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansiliste maksumuste vahel konsolideeritud aruandes. Uue tulumaksu seaduse järgi maksustatakse alates 1. jaanuarist 2018 kasum, mis on tekkinud pärast 2017. aastat, selle jaotamisel maksumääraga 20/80. Seaduse üleminekureeglid lubavad dividendidelt makstavat kasumit vähendada, kui ettevõttel on 31.12.2017 seisuga kasutamata maksukahjumeid või teatud eraldisi.

Uue seaduse rakendumise tulemusena ei ole enam erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel ning seega ei kajastata edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustusi Läti ettevõtete suhtes. Kõik edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused, mis olid üles võetud eelmistel perioodidel, kanti 2017. aastal bilansist välja ning vastav tulumaksukulu/tulu kajastati kasumiaruandes või koondkasumiaruandes/omakapitalis nende edasilükkunud tulumaksuvarade/kohustuste osas, mis võeti arvele läbi koondkasumiaruande/omakapitali.

Tulumaks Küprosel

Kontserni kuuluval Küprose ettevõttel ei teki tulumaksukohustust, kuna kasutatakse võimalust tasuda selle asemel tonnaaži maksu.

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Muutused olulistes arvestuspõhimõtetes

Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida kasutati kontserni 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta konsolideeritud aruandes, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevalt. Kontsern on alates 1. jaanuarist 2018 esmakordselt rakendanud IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“. Mitmed teised uued standardid on rakendunud 1. jaanuarist 2018, kuid neil ei ole olulist mõju Kontserni finantsaruannetele. IFRS 15 ja IFRS 9 rakendamisel ei olnud olulist mõju Kontserni finantsaruannetele seisuga 01. jaanuar 2018.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“

IFRS 15 kehtestab tervikliku raamistiku, millega määratakse kindlaks, kui palju ja millal tulu kajastatakse. Selle standardiga asendati standardid IAS 18 „Tulud“, IAS 11 „Ehituslepingud“ ja nendega seotud tõlgendused. IFRS 15 kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle.

Kontsern on rakendanud IFRS 15, kasutades muudetud tagasiulatuvat lähenemisviisi, millega nõutakse, et selle standardi esmakordse rakendamise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumis esmakordse rakendamise kuupäeva seisuga (s.t 1. jaanuaril 2018) ja 2017. aasta kohta esitatud andmeid kajastatakse standardite IAS 18, IAS 11 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt. Kuna IFRS 15 rakendamine ei omanud jaotamata kasumile seisuga 1. jaanuar 2018 olulist mõju, siis omakapitali ei korrigeeritud. Kontsern analüüsis IFRS 15 mõjude hindamisel kontserni erinevaid tululiike ning hindas, et sellest tulenev mõju kontserni aruandele on ebaoluline.

IFRS 9 Finantsinstrumendid

IFRS 9 sätestab nõuded finantsvarade, finantskohustuste ja mõnede mittefinantsteenuste ostu- või müügilepingute kajastamise ja mõõtmise kohta. Käesoleva standardiga asendatakse IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine.“

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Samas on kaotatud IAS 39-s kasutatud lunastustähtjani hoitavate finantsvarade, laenude ja nõuete ning müügivalmis olevate finantsvarade varasemad kategooriad. Vastavalt IFRS 9-le klassifitseeritakse esmakordsel kajastamisel finantsvarad ühte kolmest mõõtmiskategooriast: varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses; varad, nagu võlainstrumendid ja omakapitaliinstrumendid, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi; varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Alljärgnevas tabelis selgitatakse IAS 39 mõõtmiskategooriaid ja IFRS 9-st tulenevaid uusi mõõtmiskategooriaid kontserni iga finantsvara klassi lõikes seisuga 1. jaanuar 2018.

(tuhandetes eurodes)	Esialgne klassifikatsioon IAS 39 kohaselt	Uus klassifikatsioon IFRS 9 kohaselt	31.12.2017 Bilansiline jääkväärtus IAS 39 kohaselt	01.01.2018 Bilansiline jääkväärtus IFRS 9 kohaselt
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	Laenud nõuded	ja Korrigeeritud soetusmaksumus	35 225	35 225
Raha pangaarvetel	Laenud nõuded	ja Korrigeeritud soetusmaksumus	25 505	25 505
Finantsvarad kokku			60 730	60 730

Finantsvarade väärtuse langus

IFRS 9 asendab IAS 39 tekkinud kahjumi mudeli oodatava krediidikahjumi mudeliga. Uut väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvaradele ja finantsvaradele, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, mitte aga investeeringutele omakapitaliinstrumentidesse. IFRS 9 nõuab krediidikahjumite kajastamist varem kui IAS 39. Varade puhul, mille suhtes kohaldatakse IFRS 9 väärtuse languse mudelit eeldatakse üldiselt, et varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid suurenevad ja muutuvad volatiilsemaks. Kontsern on hinnanud eeldatavat krediidikahjumit 1. jaanuar 2018 seisuga ja hindamise tulemusena ei ole kahjum oluliselt suurem kui IAS 39 järgi kajastatud kahjum 31. detsember 2017 seisuga.

Kehtivad standardimuudatused

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2018.

IFRIC-i TÕLGENDUS 22: välisvaluutatehingud ja ettemaksed

Tõlgendus on asjakohane olukorras, kus ettevõtte kas saab või maksab ettemakse välisvaluutas sõlmitud lepingutest. Tõlgendus selgitab, et tehingupäev - ehk päev, mil määratakse kasutatav valuutakurs - on päev, millal ettevõtte võtab arvele ettemaksest tuleneva mittemonetaarse vara või kohustuse. Ettevõtte peab samas hindama, kas ettemaks on monetaarne või mittemonetaarne vara või kohustus, ja kasutama selleks IAS 21, IAS 32 ja kontseptuaalse raamistiku juhiseid.

Antud muudatus avaldab mõju kontserni finantsaruannetele

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2018 algaval aruandeaastal, ei ole olnud olulist mõju Kontsernile.

Kehtima hakkavad standardimuudatused

IFRS 16 "Rendilepingud"

(rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning - juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi - ka finantseeringu algusest. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Kontsern on vaadanud üle kõik kehtivad rendilepingud IFRS 16 uute arvestuspõhimõtete valguses ning hindas, et sellest tulenev mõju kontserni aruandele on ebaoluline, kuna kontserni juhtkond on otsustanud hiljemalt 2019. aastal kõik kasutusrendilepingud lõpetada või ümbervormistada kapitalirentideks.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

IAS 12 muudatused: edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt

Muudatuste eesmärgiks on täpsustada, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksuvara realiseerimata maksukahjumitelt, et adresseerida erinevusi IAS 12 rakendamisel. Erinevused kõnealuse standardi rakendamisel on tekkinud eelkõige seoses õiglase väärtuse vähenemisel ilmnevate mahaarvatavate ajutiste erinevustega, vara realiseerimisega üle selle bilansilise jääkmaksumuse, tõenäolise tulevase maksustatava kasumiga ning individuaalse või kollektiivse hindamise kasuks otsustamisega. Kõnealused muudatused võivad mõjutada kontserni finantsaruandeid järgmistel perioodidel.

IFRS 10 Konsolideeritud finantsaruanded ja IAS 28 Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mittekvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osalisel ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole hinnanud selle muudatuse mõju.

IAS 28 muudatused: pikaajalised osalused sidus- ja ühisettevõtetes

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega käsitletakse seda, kas pikaajalisi osalusi sidus- ja ühisettevõtetes, mis moodustavad sisuliselt osa netoinvesteeringust kõnealustesse sidus- või ühisettevõtetesse, tuleks mõõta (ja nende väärtuse langust kajastada) vastavalt standardile IFRS 9 või IAS 28 või tuleks neid rakendada kombineeritult. Muudatustega täpsustatakse, et kapitaliosaluse meetodil mittekajastatavate pikaajaliste osaluste kajatamisel kohaldab ettevõtte esmalt standardit IFRS 9 ning alles seejärel standardit IAS 28. Standardi IFRS 9 rakendamisel ei arvesta ettevõtte seega pikaajaliste osaluste bilansilise väärtuse korrigeerimisega, mis standardi IAS 28 rakendamisel tekib. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud selle muudatuse mõju.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 2.08.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

4. Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Mitmed Kontserni arvestuspõhimõtted ja avalikustamismõtted eeldavad õiglase väärtuse määramist nii finantsvarade ja -kohustuste kui ka muude varade ja kohustuste osas. Õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud allpool toodud meetodeid. Vajadusel on täiendav info õiglase väärtuse määramisel kasutatud eelduste kohta toodud vastavat vara või kohustust käsitlevas lisas.

Maa ja ehitiste, masinate ja seadmete ning nendega põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindatud väärtuse määramine:

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Selleks hindab Kontserni juhtkond regulaarselt, kas ümberhindatud põhivarade õiglane väärtus erineb oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Ümberhindatud põhivarade õiglase väärtuse määramisel tugineb juhtkond eksperthinnangutele, mis saadakse kas kontsernisiseselt vara kasutusväärtust testides või kontserniväliste hindajate abi kasutades iga 3 - 5 aasta jooksul (lisa 5).

Kinnisvara turuväärtuseks on eeldatav summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus turutingimustel, kusjuures osapooled tegutsevad teadlikult ja vabatahtlikult. Põhivara objektide turuväärtuse määramisel lähtutakse asendamisega kaasnevatest väljaminekutest, mida on amortiseeritud, või testitakse vara kasutusväärtust (lisa 5)

Hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea osas:

Juhtkond on andnud hinnangu materiaalse põhivara kasulikule elueale võttes aluseks äritegevuse mahu, vastava ala kogemused ja tulevikuväljavaated. Lisas 3 on avalikustatud juhtkonna seisukoht kontserni materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta.

Firmaväärtuse väärtuse languse hindamine:

Kontsern hindab tütarettevõtjate omandamisel tekkinud firmaväärtuse bilansilise väärtuse võimalikku kaetava väärtuse vähenemist vähemalt kord aastas. Väärtuse hindamiseks leitakse nende raha genereerivate äriüksuste, millele firmaväärtus on allokeeritud, õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus. Kasutusväärtuse leidmiseks on juhtkond prognoosinud raha genereerivate üksuste tulevase rahavoogusid ning valinud sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks. Firmaväärtuse bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2018 oli 58 754 tuhat eurot (31.12.2017: 58 494 tuhat eurot). 2018.aastal ja 2017.aastal firmaväärtuse allahindluse vajadust ei tuvastatud (lisa 7).

Bioloogilise vara õiglase väärtuse hindamine:

Kontserni bioloogilisi varasid (kasvav mets) mõõdetakse õiglases väärtuses. Bioloogilised varad hinnatakse igal bilansipäeval ümber vastavalt nende õiglasele väärtusele. Bioloogiliste varade ümberhindluse tulemusena suureneb või väheneb nende bilansiline maksumus. Bioloogiliste varade väärtuse muutus tuleneb nii metsa juurdekasvust kui turuhinna muutusest. Bioloogilise vara bilansiline väärtus 31.12.2018 seisuga on 5 840 tuhat eurot (31.12.2017 0 eurot). Täiendav info lisas 8.

5. Materiaalne põhivara

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara	Kokku
Soetusmaksumus					
Saldo 31.12.2016	69 701	414 691	788	24 486	509 665
Soetamine	3 757	14 495	260	870	19 382
Müük ja mahakandmine	-7 618	-4 783	-16	-11 716	-24 133
Ümberklassifitseerimine	0	12 787	0	-12 787	0
Saldo 31.12.2017	65 840	437 190	1 032	853	504 914
Soetamine	2 292	15 381	398	1 312	19 383
Soetamine äriühendusest	2 627	1 667	8	0	4 302
Müük ja mahakandmine	-420	-20 085	-163	-376	-21 044
Ümberklassifitseerimine	121	93	0	-214	0
Bioloogiliseks varaks	-214	0	0	0	-214
Saldo 31.12.2018	70 246	434 246	1 275	1 575	507 341
Akumuleeritud kulum					
Saldo 31.12.2016	13 208	73 900	254	0	87 362
Arvestatud kulum	3 590	24 138	340	0	28 068
Mahakantud põhivara kulum	-2	-95	-8	0	-105
Saldo 31.12.2017	16 796	97 943	586	0	115 325
Arvestatud kulum	3 618	25 489	392	0	29 499
Mahakantud põhivara kulum	-110	-18 725	-76	0	-8 911
Saldo 31.12.2018	20 304	104 707	902	0	125 913
Jääkväärtus					
31.12.2016	56 493	340 791	534	24 486	422 303
31.12.2017	49 044	339 836	446	237	389 589
31.12.2018	49 942	329 539	373	1 575	381 428

Kapitalirendi tingimustel soetatud masinad ja seadmed

2018. aastal oli kapitalirendiga soetatud varade maksumus 1 606 eurot (2017. aastal 0 eurot). 31.12.2018 oli kapitalirendi tingimustel soetatud seadmete raamatupidamislik jääkväärtus 2 800 tuhat eurot (31.12.2017 173 tuhat eurot). Täpsem info lisas 13.

Tagatiseks panditud varad

31.12.2018 ja 31.12.2017 seisuga olid kõik põhivara objektid panditud pangalaenude tagatiseks (info lisas 13).

Lõpetamata põhivara

Seisuga 31.12.2018 oli soetatud põhivara eest tasumata 0 eurot (31.12.2017 4 tuhat eurot). 2018. aastal tasuti 4 tuhat eurot 2017. aasta investeeringute eest (2017.aastal 2016.aasta eest 573 tuhat eurot).

Kapitaliseeritud laenukulud

Põhivara summa seisuga 31.12.2018 sisaldab kapitaliseeritud intressikulu summas 254 tuhat

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials 1.5.
Kuupäev/date 2.08.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

eurot intressimääraga 3 kuu euribor + 1,6% ja 1 118 tuhat eurot intressimääraga 6 kuu euribor + 2,4% (31.12.2017 seisuga olid summad samad). Kapitaliseeritud intressikulude jääkväärtus oli 891 tuhat eurot (31.12.2017 960 tuhat eurot).

Põhivara ümberhindlus

Põhivara ümberhindlused on teostatud 31.12.2011 ja 31.12.2014 seisuga.

31.12.2011 ümberhindlus hõlmas Imavere, Alytuse ja Incukalnsi pelletitehaseid ning Helme ja Launkalne pelletitehaseid koos nende tehaste juurde ehitatud kombijaamadega. Ümberhindluse eesmärgiks oli tehaste väärtuse õiglane kajastamine, võttes arvesse ka pelletitehaste ja koostootmisjaamade koostoimimise sünergiat. Ümberhindluse järgse ja esialgse väärtuse vahe oli 90 577 tuhat eurot.

31.12.2014 ümberhindlus hõlmas Ebavere ja Osula pelletitehaseid ja Incukalnsi kombijaamasid koos pelletitehasega. Ümberhindluse järgse väärtuse ja esialgse väärtuse vahe oli 115 334 tuhat eurot. Põhivara ümberhindlused teostas rahvusvaheliselt tunnustatud, tehnilisele auditile, inseneriteenustele ja tehnilisele järelvalvele spetsialiseerunud Soome ettevõtte Pöyry OY.

Seisuga 31.12.2018 on Kontserni juhtkond üle vaadanud eelnevate põhivara ümberhindluste peamised eeldused ja teostanud uued arvestused. Põhivara väärtuse langust ega ka olulist väärtuse tõusu ei tuvastatud ja korrektsioone ei olnud vaja teha.

Hindamisel kasutatud peamised eeldused:

Hindamisel arvestati pelletitehase ja koostootmisjaama koostoimimisest tekkivat sünergiat. Pelletitehas on suur elektri- ja soojusenergia tarbija ning seda aastaringsest. Töötundide kõrge arv võimaldab saavutada koostootmisjaama töö maksimaalset efektiivsust.

Pelletitehas tarbib kogu koostootmisjaamas toodetava soojusenergia (ca 120 GWh) ning olulise osa (30-35%) toodetavast elektrienergiast.

Koostootmisjaam töötab 11,5 kuud aastas.

Koostootmisjaama kütuseks on biomass, mida soetatakse kasutades samasid tarnekanaleid kui pelletite tootmiseks kasutatava toorme hankimisel.

Kõik kasutatud sisendid (nii tulu kui kulupoolel) on tänased tegelikud andmed, mida on tulevaste perioodide osas muudetud vastavalt oodatavale inflatsioonile ja turuolukorra muutustele.

6. Pikaajalised nõuded ja investeringud sidus- ja ühissettevõtetesse

Pikaajalised nõuded

Finantsseisundi aruande rea „Pikaajalised nõuded“ all on 31.12.2018 seisuga kajastatud antud laenu ja intressinõuded sh Sweetwater Ltd. ning ühissettevõtte Valga Puu OÜ vastu.

Aruandeperioodil on ühissetvõttele antud laenu 3 500 tuhat eurot (4 215 tuhat eurot 2017. aastal) ja ühissetvõtte on tagasi maksnud laenu 3 800 tuhat eurot (2 650 tuhat eurot 2017. aastal). Seisuga 31.12.2017 kajastatud laenu summast on 650 tuhat eurot laen Karo Mets OÜ-le, mis seoses täiendava Karo Mets OÜ osade soetusega AS Graanul Invest tütarettevõtte Graanul Mets OÜ poolt muutus laenuks kontserni tütarettevõttele ja on 31.12.2018 seisuga elimineeritud kontserni konsolideeritud finantsaruandest.

Valga Puu OÜ laen on tagatiseta, intress on 7% ja tagasimaksetähtaeg 2023.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Initialid/initials <u>1.5.</u>
Kuupäev/date <u>2.08.2019</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Sweetwater Ltd. on saanud OÜ Biofuel kontsernilt laenusid kokku 11 965 tuhat eurot (0 eurot 2017. aastal) sh 5 240 tuhat eurot AS Graanul Invest kontsernilt. Laende alusvaluuta on US dollar. Antud laenude kogusumma alusvaluutas on 13 700 tuhat US dollarit sh 6 000 tuhat US dollarit antud AS Graanul Invest kontserni poolt. Laenud koosnevad kahest osast, millest 10 700 US dollarit on tagatisega ja 3 000 US dollarit ilma tagatiseta. Laenu intress on 6 987 tuhat euro osas 12% aastas ja 4 978 tuhat euro osas 18% aastas. Laenude tagasimaksmise tähtajad on järgmised:

- 1) 5 240 tuhande euro (AS Graanul Invest kontserni poolt antud laenude) osas 30.04.2021,
- 2) 4 978 tuhande euro osas 31.12.2020 ja
- 3) 1 747 tuhande euro osas 30.04.2021.

Seotud osapoollele on antud tagatiseta laenu summas 120 tuhat eurot (31.12.2017 120 tuhat eurot) intressimääraga 1% ja tagasimaksmise tähtajaga 30.03.2020.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Muud pikaajalised laenud	12 085	0
Pikaajaline laen ühisettevõttele	6 100	7 050
Intress	255	272
Pikaajalised nõuded kokku	18 440	7 322

Investeeringud sidus-ja ühisettevõtetesse

Finantsseisundi aruande kirje „investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ all on investeeringud kajastatud kapitaliosaluse meetodil. Täpsem finantsinfo sidus- ja ühisettevõtete kohta on esitatud järgnevas tabelis:

	Valga Puu		Karo Mets		Roger Puit	
<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Põhivara	40 091	29 748		5 187	65 799	25 459
Käibevara	6 501	3 411		2 489	5 899	18 853
Pikaajalised kohustused	-28 179	-25 348		-4 114	-26 105	-23 489
Lühiajalised kohustused	-5 768	-3 009		-1 279	-2 144	-2 296
Netovara	12 645	4 802		2 283	43 449	18 527
Jääkväärtuste kujunemine:						
31.12.2017	4 802	4 165		2 183	18 527	16 335
Emiteeritud aktsiad	2	0		0	108	0
Ülekurss	3 998	0		0	4 891	0
Perioodi kasum	3 903	715		100	19 923	2 192
Makstud dividend	-60	-78		0	0	0
31.12.2018	12 645	4 802		2 283	43 449	18 527
Kontserni osa %	66,0016%	50,0000%	100%	50,00%	50,00%	32,25%
Kontserni osa	8 346	2 401		1 142	21 725	5 975
Firmaväärtus	634	186		30	6 870	5 155
Bilansiline väärtus	8 980	2 587		1 172	28 594	11 130

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tuhandetes eurodes	Valga Puu 2018	2017	Karo Mets 30.04.2018	2017	Roger Puit 2018	2017
Tulud kokku	40 897	24 658	0	9 906	29 338	11 946
Müügi- ja tootmiskulud	-35 448	-22 699	0	-9 555	-8 831	-9 242
Muud tegevuskulud	-547	-391	0	-160	-169	-137
Finantstulud ja -kulud	-984	-833	0	-92	-415	-376
Kasum / -kahjum enne tulumaksu	3 918	735	0	99	19 923	2 191
Tulumaks	-15	-19	0	0	0	0
Aruandeaasta kasum	3 903	716	0	99	19 923	2 191
Kontserni osa aruandeaasta kasumist	2 423	358	329	49	9 670	709

2018. aastal maksis Valga Puu OÜ Graanul Mets OÜ-le dividende summas 30 tuhat eurot (2017.aastal 39 tuhat eurot).

05.04.2018. aasta aprillis soetas kontserni ettevõtte Graanul Mets täiendavalt 16,007% Valga Puu OÜ osadest ja tasus nende eest 4 000 tuhat eurot. Tehingu tulemusena kuulub kontsernile 66,007% Valga Puu OÜ osadest (2017: 50%). Tulenevalt omanike vahel sõlmitud lepingutest ei saavutanud kontsern kontrolli ja Valga Puu OÜ on kajastatud endiselt ühisettevõtteks.

30.04.2018. omandas Graanul Mets OÜ 50% varem ühisettevõtteks kajastatud Karo Mets OÜ osadest, mille tulemusena Karo Mets OÜ muutus kontserni tütarettevõtteks (täpsem info lisas 23). Tehingu eest tasuti 1 500 tuhat eurot.

11.05.2018. omandas Graanul Mets OÜ lisaks varasemale osalusele veel 17,65% Roger Puit AS aktsiatest. Kokku tasuti 7 794 tuhat eurot, millest 2 500 tuhat eurot läks aktsiakapitali tõstmiseks ja 5 294 tuhat eurot oli tasu aktsiate eest.

7. Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	Firmaväärtused	Litsentsid	Muud immat. varad	Kokku
Soetusmaksumus				
Saldo 31.12.2016	85 062	19	224	85 305
Mahakandmine*	-26 568	0	0	-26 568
Soetus	0	0	140	140
Saldo 31.12. 2017	58 494	19	364	58 877
Soetus	0	0	188	188
Soetus äriühendusest	260	0	5	265
Saldo 31.12. 2018	58 754	19	557	59 330
Kulum ja väärtuse langus				
Saldo 31.12.2016	0	18	45	63
Arvestatud kulum	0	1	25	26
Saldo 31.12. 2017	0	19	70	89

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Arvestatud kulum	0	0	78	78
Saldo 31.12. 2018	0	19	148	167
Jääkväärtus				
31.12.2016	85 062	1	179	85 242
31.12.2017	58 494	0	294	58 788
31.12.2018	58 754	0	409	59 163

*2016. aastal soetas Kontsern tütarettevõtte Langerlo nv. Tehingu tulemusena kajastati firmaväärtus summas 26 568 tuhat eurot. 2017. aasta aprillis alustati Langerlo nv pankrotiprotsessi ja kontroll Langerlo nv varade ja kohustuste üle läks pankrotihaldurile, mille tõttu kaotas kontsern kontrolli tütarettevõtte üle ning firmaväärtus kanti maha summas 26 568 tuhat eurot. Täpsem info lisas 23.

Firmaväärtuse saldo 64 999 tuhat koosneb järgmiste ettevõtete firmaväärtustest:

- 58 494 tuhat eurot - Latgran SIA firmaväärtus, mis on tekkinud Latgran SIA omandamisest kontserni tütarettevõtte Latgale Pellets SIA poolt ja nende ettevõtete hilisemast ühinemisest
- 260 tuhat eurot - Karo Mets OÜ firmaväärtus, mis tekkis ettevõtte omandamisel Graanul Invest AS kontserni tütarettevõtte Graanul Mets OÜ poolt

Karo Mets OÜ 100% osaluse soetamisel tekkinud firmaväärtuse kohta on täiendav info lisas 23.

Väärtuse languse test raha genereerivale üksusele

Varade väärtuse testid (sh. firmaväärtus) on läbi viidud seisuga 31. detsember 2018 ja 31.12.2017.

Et Kontserni tegevus on aja jooksul üha enam integreerunud ja ettevõtete juhtimine tsentraliseeritud, st. juhtimisotsuseid tehakse kogu Kontserni kui terviku tulemuste alusel, ning erinevad tehased saavad kõik vähemal või rohkemal määral firmaväärtusest kasu, leidis juhtkond 2015. aastal, et objektiivsem on firmaväärtuse jagamine kogu Kontserni tegevusele.

Kaetav väärtus (tuginedes kasutusväärtusele) määrati võttes aluseks tuleviku rahavood seitsme aasta lõikes. Rahavoogude nüüdisväärtus aruandeaastal katab nii firmaväärtuse kui ka kõikide muude varade väärtuse. Testi tulemusena vara väärtuse langust ei tuvastatud.

Kasutusväärtus määrati raha genereeriva üksuse rahavoogude diskonteerimise teel tuginedes järgneva seitsme aasta äriplaanile ja eelarvetele. Tuleviku rahavoogude arvestus põhines järgmistel eeldustel:

- keskmine müügihinna tõus 2% aastas perioodil 2019 - 2025
- tooraine hinnatõus 2% aastas
- keskmine intressikulu laenudelt on 2-3% aastas
- muud tegevuskulud tõusevad 2% aastas
- tehaste kasulik eluiga alates tootmise alustamisest on 20 aastat
- tootmismahd on järgnevatel aastatel 2 miljonit tonni aastas
- tulumaksujärgne diskontomäär 10,37%

Võrdlusandmed 2017. aastal kasutatud kasutusväärtuse testi eelduste kohta:

- keskmine müügihinna tõus 2% aastas perioodil 2018 - 2025
- tooraine hinnatõus 2% aastas
- keskmine intressikulu laenudelt on 2-3% aastas
- muud tegevuskulud tõusevad 2% aastas

- tehaste kasulik eluiga alates tootmise alustamisest on 20 aastat
- tootmismahud on järgnevatel aastatel 2,0 - 2,1 miljonit tonni aastas
- tulumaksujärgne diskontomäär 9,94%

Peamiste eelduste aluseks on eelnevate aastate kogemused, informatsioon rahvusvahelisel kütuseturul toimuva kohta ja turu olukorra analüüsi tulemused.

Sensitiivsusanalüüs

Eeldusel, et muud asjaolud jäävad samaks nagu ülal mainitud, ei põhjustaks 1% müügihinna muutus firmaväärtuse allahindluse vajadust. Samuti ei põhjustaks firmaväärtuse allahindluse vajadust 1% toorainehindade tõus ega diskontomäära 0,5% kasv.

8. Bioloogilised varad

Tuhandetes eurodes

Pikaajalised varad	Kasvav mets
Saldo 31.12.2017	0
Soetused	2 911
Hinnamuutusest tingitud õiglase väärtuse muutus	947
Juurdekasvust tingitud õiglase väärtuse muutus	19
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-960
Lisandumine äriühendusest	2 709
Ümberklassifitseerimine materiaalsest põhivarast	214
Saldo 31.12.2018	5 840

Bioloogiliste varade õiglase väärtuse hindamisel on aluseks võetud vara turuväärtus bilansipäeval, samuti vara turustamisega kaasnevad transpordi- ja muud kulutused. Õiglase väärtuse määramisel on bioloogilised varad rühmitatud vanuse ja kvaliteedi järgi. Turuväärtuse hindamisel arvestatakse nendes piirkondades toimunud tehingute keskmist hinda arvesse võttes kasvava metsa sortimenti ning võimalikke turustuskanaleid. Õiglase väärtuse hindamine on läbi viidud Kontserni siseste ekspertide poolt. Kontserni bioloogilised varad, mida kajastatakse seisuga 31. detsember 2018 õiglases väärtuses, on mõõdetud tasemel 3.

9. Varud

Tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
Materjal ja kaubad	6 678	2 516
Valmistoodang	7 497	2 819
Muud varud	2 501	1 227
Varud kokku	16 676	6 562

2018. ega 2017. aastal ei ole varude allahindlusi tehtud.

10. Maksude ettemaksed

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Käibemaks	5 622	4 239
Muud maksud	2 309	1 542
Kokku maksude ettemaksed	7 931	5 781

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Kontserni ettevõtete maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski ettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida Kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Kontsernile täiendava maksusumma.

11. Nõuded ja ettemaksed

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu	25 626	26 924
Maksude ettemaksed	7 932	5 781
Muud nõuded ja ettemaksed	850	2 520
Nõuded kokku	34 408	35 225

31.12.2018 seisuga oli Kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 91 tuhat eurot. (31.12.2017 seisuga 91 tuhat eurot). Täiendav info lisas 21.

12. Omakapital ja reservid

Osakapital

31.12.2018 ja 31.12.2017 seisuga ettevõtte osakapital 1 osast. Osa nimiväärtus on 3 tuhat eurot.

2018. aastal maksti dividende kokku 0 eurot (2017.aastal 7 500 tuhat eurot).

Kohustuslik reservkapital

Ettevõtte peab moodustama kohustusliku reservkapitali vastavalt Eesti Äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale. Igal aastal tuleb kohustuslikku reservi kanda vähemalt 5% puhaskasumist kuni reserv moodustab 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservi võib kasutada kahjumite katmiseks ja osakapitali suurendamiseks.

Põhivara ümberhindluse reserv

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumuleeritakse omakapitali kirjel „Reservid“.

Jaotamata kasum

31.12.2018 seisuga oli Kontserni jaotamata kasum 108 410 tuhat eurot (31.12.2017: 77 259 tuhat eurot). Alates 1.01.2015 on tulumaks dividendide väljamaksmisel 20/80 jaotatud netodividendidel. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel neto dividendidena on 21 682 tuhat eurot (31.12.2017: 15 452 tuhat eurot), seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 86 728 tuhat eurot (31.12.2017: 61 808 tuhat eurot). Vastavalt kontserni

laenulepingutele tuleb üle 20% puhaskasumist dividendina välja maksmiseks saada eelnev nõusolek finantseerijatelt.
Tingimusliku tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib 2019. aastal väljamakstavatele dividendidele ja eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki seisuga 31. detsember 2018.

Välismaa tütarettevõtetelt saadud dividendidelt täiendavat tulumaksukulu ei teki (ka 2017.aastal).

13. Laenukohustused

Lisa annab ülevaate Kontserni intressiga laenude lepingutingimuste kohta. Täiendavat teavet kontserni intressi- ja valuutariskide kohta saab lisast 21.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Pikaajalised kohustused		
Tagatisega pangalaenu	122 752	151 522
Tagatiseta laen seotud osapoolet	407	0
Kapitalirendikohustused	1 769	11
	124 928	151 533
Lühiajalised kohustused		
Pikaajaliste pangalaenude lühiajaline osa	31 113	30 928
Tagatiseta laen seotud osapoolet	0	407
Kasutatud arvelduskrediit	27 687	19 567
Kapitalirendikohustuste lühiajaline osa	626	148
	59 426	51 050
Kõik kokku	184 354	202 583

Laenude tähtajad ja tingimused:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valuuta	Intressi- määr	Tähtaeg	Jääk 31.12.2018	Jääk 31.12.2017
Tagatisega Nordea pangalaen	EUR	Euribor +2%-2,15%	2020	42 223	51 442
Tagatisega EBRD pangalaen	EUR	Euribor +2,9%	2025	61 409	72 341
Tagatisega Danske pangalaen	EUR	Euribor +2%	2020	48 000	58 667
Swedbanki pangalaen	EUR	Euribor+2%	2020	2 233	0
Kasutatud arvelduskrediit	EUR	EONIA +1,3-1,4%*	2019	27 687	19 567
Kapitalirendi-kohustused	EUR	Euribor +1,5-2,4%	2019 - 2023	2 395	159
Laen seotud osapoolet (Lisa 25)	EUR	0%	2020	407	407
Kokku laenukohustused				184 354	202 583

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tagatised

- Hüpoteegid kõigile AS Graanul Invest kontserni ettevõtete varadele sh. 8 kinnistut Eestis, 3 kinnistut Lätis ja 2 kinnistut Leedus
- Tütarettevõtete aktsiate ja osade pant v.a. Graanul Varad OÜ, Imavere Shipping Company, GI Energy Investments OÜ ja GI Power Plants OÜ
- Kommertspandid kõigile AS Graanul Invest kontserni ettevõtete käibevaradele (lisad 9 ja 11)
- Pandileping UAB Graanul Investi kinnistu rendilepingule Leedus
- Pandileping kõigi kontserni ettevõtete pangakontodele

Lisaks on kõik kindlustuslepingute järgi saadavad hüvitused panditud panga kasuks. Panditud materiaalse põhivara jääkväärtused ja täiendav info on lisas 5.

* Kasutatud arvelduskrediidi intress on seotud EONIA-ga (Euro Overnight Index Average). Teiste laenude intressid on seotud 6 kuu Euriboriga. Täpsem info lisas 21.

Kontserni laenulepingutele on seatud mitmed eritingimused, mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist:

EBRD tingimused

Intressiga võlakohustused / EBIDTA peab olema alla 3,5

Äritegevuse rahavood + saadud laenud - investeeringud / laenude, liisingute ja intresside tagasimaksed peab olema üle 1,3

Luminori ja Danske panga tingimused

Intressiga võlakohustused / EBIDTA peab olema alla 4,0

Aruande perioodi EBITDA / aruandeperioodi laenude ja liisingute põhiosade tagasimaksed + intresside tagasimaksed peab olema üle 1,2

Omakapitali osakaal varadest peab olema üle 45%

31.12.2018 ja 31.12.2017 seisuga oli kontsern vastavuses Graanul Invest AS kontserni laenulepingute tingimustega.

Kapitalirendikohustused

Kapitalirendikohustuste maksetähtajad on järgmised:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Alla ühe aasta	Üks kuni viis aastat
Saldo 31.12.2018		
Tuleviku miinimummaksed	639	1 792
Intress	-13	-23
Miinimummaksete nüüdisväärtus	626	1 769
Saldo 31.12.2017		
Tuleviku miinimummaksed	150	11
Intress	-2	0
Miinimummaksete nüüdisväärtus	148	11

Kapitalirendi tingimustel renditud varade bilansiline maksumus on esitatud lisas 5.

Kontsern rendib kapitalirendi tingimustel sõidukeid, veokeid, hakkureid ja rataslaadureid.

Finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste muutused

	31.12.2017	Raha- vood	Uued liisingud	Tütarettevõtte soetus	Muu	31.12.2018
Pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	30 928	-31 710	0	781	31 114	31 113
Arvelduskrediit	19 567	8 120	0	0	0	27 687
Tagatiseta laen seotud osapoolet	407	0	0	0	0	407
Lühiajalised kapitalirendi kohustused	148	-754	967	254	11	626
Pikaajalised pangalaenud	151 522	0	0	2 344	-31 114	122 752
Pikaajalised kapitalirendi kohustused	11	0	729	1 040	-11	1 769
Finantseerimistegevusest tekkinud kohustused kokku	202 583	-24 344	1 696	4 419	0	184 354

	31.12.2016	Raha- vood	Uued liisingud	Tütarettevõtte soetus	Muu	31.12.2017
Pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	28 460	-28 350	0	0	30 818	30 928
Arvelduskrediit	35 017	-15 450	0	0	0	19 567
Tagatiseta laen seotud osapoolet	407	0	0	0	0	407
Lühiajalised kapitalirendi kohustused	259	-265	0	0	154	148
Pikaajalised pangalaenud	182 340	0	0	0	-30 818	151 522
Pikaajalised kapitalirendi kohustused	165	0	0	0	-154	11
Finantseerimistegevusest tekkinud kohustused kokku	246 648	-44 065	0	0	0	202 583

Muud summad sisaldavad ümberklassifitseerimiste mõju pangalaenude ja kapitalirendi kohustuste pika- ja lühiajaliste osade vahel aja möödumise tõttu; laenu lepingutasu kapitaliseerimise ja amortisatsiooni mõju ning kogunenud, kuid veel maksmata intressi.

14. Sihtfinantseerimine

Tuhandetes eurodes	2018	2017
Saldo aruandeaasta alguses	7 002	7 640
Saadud aruandeperioodil	3 927	0
Kajastatud kasumiaruandes (lisa 17)	-800	-638
Saldo aruandeaasta lõpus	10 129	7 002

2018. aastal on saadud sihtfinantseerimine biotehnoloogia arenduskulude katteks. Varasem sihtfinantseerimine on saadud pikaajaliste investeeringute toetuseks.

15. Võlad ja ettemaksed

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Võlad hankijatele	16 886	9 087
Maksuvõlad	1 905	2 231
sh. käibemaks	825	1 472
ettevõtte tulumaks	110	103
isiku tulumaks	270	174
sotsiaalmaks	539	374
muud maksud	161	108
Intressivõlad	373	571
Võlad töövõtjatele	1 067	791
Muud võlad	2 063	1 408
Saadud ettemaksed	46	71
Kokku võlad ja ettemaksed	22 340	14 154

AS Graanul Invest kontsern on 31.12.2018 ja 31.12.2017 seisuga andnud pangagarantiid osadest hankelepingutest tulenevate kohustuste tagamiseks. Kuna AS Graanul Invest kontsernil ei ole raskusi oma kohustuste täitmisega, siis tõenäosus garantiide realiseerumiseks on äärmiselt väike.

16. Müügitulu

Tuhandetes eurodes

Kontserni müügitulu jaguneb geograafiliselt järgmiselt:

	2018	2017
Suurbritannia	141 538	117 845
Taani	73 385	75 034
Belgia	4 171	17 197
Läti	15 496	14 368
Eesti	28 495	13 597
Rootsi	15 781	13 404
Itaalia	9 039	10 896
USA	0	7 905
Saksamaa	37	2 988
Leedu	3 682	3 018
Holland	4 277	0
Prantsusmaa	2 339	0
Muud	2 350	1 718
Müügitulu kokku	300 590	277 970

Kontserni müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

	2018	2017
Pelletite müük	258 287	248 600
Elektri müük	33 943	28 328
Metsamaterjalide müük	7 072	0
Soojusenergia müük	832	1 039
Laevatusteenused	443	0
Muu müük	13	3
Müügitulu kokku	300 590	277 970

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

17. Muud äritulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Kasum põhivara müügist	103	0
Kasum äritegevuse müügist	155	0
Tulu sihtfinantseerimisest (lisa 14)	800	638
Muud tulud	2 997	2 015
Muud äritulud kokku	4 055	2 653

AS-i Pelletiküte soojatootmisega seotud äritegevus müüdi 2018. aastal. Müügihinnaks kujunes 1 600 tuhat eurot ja tehingust tekkis kasum summas 155 tuhat eurot.

Tehingu käigus müüdnud varade bilansilised väärtused olid järgmised:

Põhivara	1 367
Varud	61
Nõuded	17
Kokku	1 445

18. Kaubad, materjal ja teenused

Kasumiaruande real „Kaubad, materjal ja teenused“ on kajastatud edasimüüdud kaupade ja teenuste kulu, tootmises kasutatud materjalid, elekter, kütus ja varuosad ning ostetud hooldusteenused, transporditeenused ja muud teenused.

19. Tööjõukulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Palgakulud	10 427	10 412
Sotsiaalmaksud	3 132	3 905
Pensionikulud	131	0
Tööjõukulud kokku	13 690	14 317

20. Kasutusrent

Järgmiste perioodide kasutusrendi maksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Alla ühe aasta	272	361
Üks kuni viis aastat	456	578
Kasutusrendimaksud kokku	728	939

Kontsern rentis kasutusrendi tingimustel sõidukeid, hakkureid ja rataslaadureid. 2018. aastal on kasumiaruandes müüdud kauba kulude all kajastatud kasutusrendi kulusid 267 tuhat eurot (2017.a. 596 tuhat eurot) ja mitmesuguste tegevuskulude all kajastatud kasutusrendi kulusid 152 tuhat eurot (2017. a. 83 tuhat eurot).

2019. aastal on plaanis kõik kasutusrendilepingud kas ümber vormistada kapitalirendiks või renditavad varad välja osta.

21. Finantsriskid

Kontserni äritegevusega seotud riskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi juhtimisest. Kontserni emaettevõtte nõukogu teostab järelvalvet riskijuhtimise protsessi üle tervikuna. Tegevjuhtkonnad tuvastavad ja analüüsivad riske, koostavad maandamisplaanid ning teevad vajadusel ettepanekuid ressursside eraldamiseks oluliste riskidega tegelemiseks.

Kontserni võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju kontserni kasumlikkusele. Riskijuhtimisel lähtutakse kontsernis ühtsest metoodikast, mis reguleerib riskide tuvastamist, hindamist, prioriseerimist ja käsitlemist. Riski defineeritakse kui tulevikus toimuvat võimalikku sündmust või stsenaariumi, mis võib mõjutada kontserni ja/või tema ettevõtete eesmärkide saavutamist. Igal aastal viiakse läbi riskide tuvastamine ja hindamine kõikides kontserni ettevõtetes. Riskide juhtimisel hinnatakse riski realiseerumise mõju ja tõenäosust ning riskid klassifitseeritakse ja kategoriseeritakse.

Kontserni tegevusega võivad kaasneda mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad likviidsusrisk, krediidirisk ja tururisk (s.h. valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk). Finantsriskide juhtimine on emaettevõtja juhatuse pädevuses ja sisaldab riskide määramist, mõõtmist ja kontrollimist. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Järelvalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle teostab emaettevõtte nõukogu. Kontsern analüüsib ja kontrollib riske süstemaatiliselt läbi finantsüksuse, mis tegeleb nii emaettevõtte kui tema tütarettevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusrisi ja intressimäärariski haldamisega, samuti analüüsivad ja kontrollivad riske tütarettevõtete juhtkonnad ja finantsüksused.

Krediidirisk, likviidsusrisk, intressimäärariski muutumise risk ja valuutakursi muutuste risk tekivad kontserni tavalise äritegevuse käigus.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingupartner jätab täitmata oma lepingulised kohustused ja võib tekkida peamiselt kontserni nõuetest klientide vastu. Krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Majandusharust ja klientide asukohariigist tulenev vältimatu riskitase ei avalda kontserni krediidiriskile olulist mõju. Kontsernis on kehtestatud krediidipoliitika, mille alusel iga uue kliendi maksevõimet analüüsitakse individuaalselt enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist. Klientide maksedistsipliini ja majanduslikku olukorda jälgitakse pidevalt. Kliendid, kes ei vasta kontsernis kehtivatele krediidikõlblikkuse tingimustele, võivad osta kaupa ainult ettemaksuga.

Krediidiriskile on avatud rahalised vahendid pangakontodel, nõded ostjate vastu ja muud nõuded. Raha ja raha ekvivalente hoiab kontsern kõrge krediidireitinguga panganduskontsernides.

Nõuetega seotud krediidiriski suurust mõjutavad enim iga kliendiga seotud spetsiifilised asjaolud. 31.12.2018 oli nõudeid ostjate vastu 25 626 tuhat eurot, sealhulgas üle 30 päeva tähtaja ületanud nõudeid 74 tuhat eurot. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid kanti 2018. aastal kuluks 1 tuhat eurot. 2015. aasta ebatõenäoliste nõuete sisse nõudmiseks on endiselt käimas kohtuprotsess.

Ülejäänud nõuete osas on juhtkond seisukohal, et bilansipäeval ei olnud olulist krediidiriski, kuna valdav osa tähtaega ületanud nõuetest on tagatud pangagarantiidega.

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2018 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
18 914	5 413	1 225	74

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2017 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
21 045	5 849	106	94

Kindlaksmääramisel, kas finantsvara krediidirisk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud ja krediidikahjumite hindamisel võtab kontsern arvesse mõistlikku ja toetavat infot, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude või pingutusega. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb kontserni ajaloolisel kogemusel ja krediidi hinnangu infol ning sisaldab tulevikku suunatud (sh majanduskasvu prognoos, turuintressimäärade prognoos) infot. Kontsern eeldab, et finantsvara krediidirisk on märkimisväärselt tõusnud, kui tasumise tähtajast on möödunud rohkem kui 30 päeva.

Kontsern leiab, et finantsvara on makseviivituses, kui:

- võlgnik ei ole tõenäoliselt suuteline tasuma kontsernile oma krediidikohustusi täielikult, ilma et kontsernile peaks rakendama selliseid meetmeid nagu tagatise realiseerimine (sellise olemasolul); või
- finantsvara maksetähtajast on möödunud üle 60 päeva.

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade allahindlused arvatakse maha varade bilansilisest jääkmaksumusest.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel raha ja pangakontode ja nõuete allahindlus 31.12.2018 ja 1. jaanuari 2018 (IFRS 9 rakendamise kuupäeval) seisuga oli ebaoluline.

Kontserni antud laenudest annab ülevaate lisa 6. Tagatiseta laenud on avatud krediidiriskile. Juhtkond jälgib pidevalt krediidikohustuste täitmist ja laenu saanud ettevõtete majanduslikku olukorda ja maksevõimet ning hindab kriitiliselt, kas on märke makseraskuste tekkimisest.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustusi. Kontserni likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada nii palju kui võimalik, et alati oleks piisav likviidsus kohustuste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusrisi vältimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeringute ajagraafikut. Tavaliselt kindlustab kontsern rahaliste vahendite olemasolu vähemalt järgneva 30 päeva tavapäraste tegevuskulude ja finantskohustuste täitmiseks.

Järgnev tabel näitab võlakohustuste lepingulisi maksetähtaegsid ilma intressimakseteta 31.12.2018 seisuga:

Tuhandetes eurodes	Jääkväärtus 31.12.2018	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Luminori pangalaen	42 223	9 221	33 002	0
Tagatisega EBRD pangalaen	61 409	11 041	44 164	6 204

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tagatisega Danske pangalaen	48 000	10 667	37 333	0
Tagatisega Swedbanki pangalaen	2 233	185	2 048	0
Tagatiseta laen seotud osapoolet	407	0	407	0
Kasutatud arvelduskrediit	27 687	27 687	0	0
Kapitalirendikohustused	2 395	626	1 769	0
Võlad hankijatele	16 886	16 886	0	0
Intressivõlad	373	373	0	0
Muud võlad	2 063	2 063	0	0
Tuletisinstrumendid	524	0	524	0
Võlakohustused kokku	204 200	78 749	119 247	6 204

Järgnevas tabelis on esitatud võrdlusandmed võlakohustuste maksetähtaegade kohta 31.12.2017 seisuga:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Jääkväärtus 31.12.2017	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Luminori pangalaen	51 442	9 220	42 222	0
Tagatisega EBRD pangalaen	72 341	11 041	44 164	17 136
Tagatisega Danske pangalaen	58 667	10 667	48 000	0
Tagatiseta laen seotud osapoolet	407	407	0	0
Kasutatud arvelduskrediit	19 567	19 567	0	0
Kapitalirendikohustused	159	148	11	0
Võlad hankijatele	9 087	9 087	0	0
Intressivõlad	571	571	0	0
Muud võlad	765	765	0	0
Tuletisinstrumendid	844	0	844	0
Võlakohustused kokku	213 850	61 473	135 241	17 136

Kontserni arvelduskrediidilimiit on 45 000 tuhat eurot. Krediidilimiiti võib peale tähtaja möödumist pikendada. 31.12.2018 seisuga oli kasutusele võtmata arvelduskrediidi jääk 17 133 tuhat eurot (31.12.2017 seisuga 25 433 tuhat eurot)

Seisuga 31.12.2018 ületasid kontserni bilansis lühiajalised kohustused lühiajalisi varasid 8 070 tuhande euro võrra (seisuga 31.12.2017 oli käibekapital positiivne 2 724 tuhat eurot). Juhtkonna hinnangul on negatiivne käibekapital ajutise iseloomuga ja ei tekita kontsernile 2019. aastal majandusraskusi. Kontserni rahavoog ja omakapital on tugevad ning järgmise perioodi prognoosi kohaselt on käibekapital positiivne 2019. aasta lõpuks. Lisaks on kontsernis käimas laenude refinantseerimise protsess, mille tulemusel negatiivse käibekapitali tekitanud laenud refinantseeritakse.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials 1.5.
 Kuupäev/date 2.08.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tururiskid

Intressirisk

Intressiriskina käsitletakse sellist riski, kus intressimäära tõustes võib kohustustelt tasutavate intressikulude suurenemine märkimisväärselt mõjutada kontserni tegevuse tulemuslikkust.

Kontserni muutuva intressiga laenukohustused võivad põhjustada prognoositud rahavoogude muutusi intressimäära muutumise tõttu. Intressirisk sõltub EURIBOR-i muutustest, sest enamuse laenukohustuste intressimäär on seotud 6 kuu EURIBOR-iga. Juhtkond on kaalunud intressiriski maandamist ja Danske panga ning Nordea panga muutuva EURIBOR-iga laenulimiitide puhul on kasutatud swap tehingut. Swap õiglane väärtus 31.12.2018 seisuga oli -524 tuhat eurot, mis on kajastatud pikaajalise võlakohustusena (31.12.2017: -835 tuhat eurot). Swap-iga on tagatud 40 680 tuhat eurot Danske panga laenust ja 20 592 tuhat eurot Luminor panga laenust.

Sensitiivsusanalüüs muutuva intressiga võlakohustustele

Intressimäära muutus 1% võrra oleks muutnud kasumit ja omakapitali 1 682 tuhat eurot (2017.a 1 895 tuhat eurot), eeldusel, et kõik muud tingimused jäävad samaks.

Valuutakursi muutuste risk

Valuutakursi muutuste riski maandamiseks koostatakse Kontsernis kõik välisriikidega seotud lepingud eurodes. Kontserni nõuded ja kohustused on peamiselt eurodes. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja liisingulepingud on koostatud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskita kohustustena.

Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud kontsernil olulisi euroga mitteseotud valuutades fikseeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Kontsern on aruandeaastal pidevalt hinnanud valuutariske ja ei leia vajadust kasutada täiendavaid meetmeid valuutariski maandamiseks.

Kapitalirisk

Kontserni esmaseks kapitali (nii võõr- kui omakapitali) juhtimise eesmärgiks on kindlustada tugev kapitali struktuur, mis toetaks ettevõtte äritegevuse stabiilsust ja tegevuse jätkuvust ning optimeeriks kapitali struktuuri, alandades kapitali hinda ja selle kaudu kindlustaks aktsionäride huve. Kontserni juhtkonna eesmärk on säilitada tugev omakapitali osatähtsus (vähemalt 50% koguvarest), et hoida investorite, kreditoride ja turu usaldust ning saavutada äriplane areng. Juhtkond püüab säilitada tasakaalu laenukapitali kaasamisega saavutatava kiirema kasvu ja suurema kasumlikkuse ning eeliste ja turvalisuse vahel, mida annab usaldusväärne kapitalistruktuur. Kapitali juhtimise eesmärkides ei ole aruandeaastal muutusi toimunud. Kontsernil on pankade poolt kehtestatud nõuded omakapitalile. Vastavalt laenulepingutele tuleb eelnevalt saada panga nõusolek Graanul Invest AS aktsiakapitali muutusteks ja dividendide jagamiseks, kui summa ületab 20% aruandeaasta puhaskasumist.

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Raha, nõuded ostjatele ja võlad hankijatele on lühiajalised ja seega on juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus lähedane nende õiglasele väärtustele. Suurem osa kontserni pikaajalistest võlakohustustest baseeruvad ujuval intressimääral, mis muutub vastavalt turu intressimääradele. Juhtkonna hinnangul ei ole kontserni riskimarginaalid oluliselt muutunud võrreldes laenude saamise ajaga ja kontserni võlakohustuste intressimäärad vastavad turutingimustele. Eelnevast tulenevalt hindab juhtkond, et pikaajaliste kohustuste ja nõuete õiglased väärtused on ligilähedased nende bilansilistele väärtustele.

Õiglase väärtuse hindamise hierarhia seisuga 31.12.2018

Ümberhindlusemeetodil kajastatav põhivara - maa, ehitised, masinad ja seadmed bilansilise väärtusega 381 428 tuhat eurot (31.12.2017: 389 589 tuhat eurot); lisa 5 - tase 3. Täpsem info õiglase väärtuse hindamise kohta on esitatud lisa 5.

Varad, mille õiglased väärtused on avalikustatud - antud laenu 11 340 tuhat eurot (31.12.2017: 7 050 tuhat eurot); lisa 6 - tase 3.

Kohustused, mille õiglased väärtused on avalikustatud - saadud laenu ja liisingu 184 354 tuhat eurot (31.12.2017: 202 584 tuhat eurot); lisa 13 - tase 2.

Tuletisinstrumentid - SWAP tehing 524 tuhat eurot (31.12.2017: 835 tuhat eurot) - tase 2

Täiendav info õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud lisa 3.

22. Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- osanikku,
- juhtkonda ja nendega seotud ettevõtteid ning
- ühisettevõtteid.

Kontserni emaettevõte on Biofuel OÜ.

Juhtkonna kompensatsioonid

2018. aastal koosnes Graanul Invest AS juhtkond kolmest juhatuse liikmest. Kuni 2017. aasta septembrini koosnes juhtkond neljast juhatuse liikmest, alates oktoobrist oli juhatuse liikmeid kolm. Juhatuse töötasu oli 854 tuhat eurot (2017. aastal 994 tuhat eurot). Juhatuse liikmetel on õigus saada lahkumiskompensatsiooni nelja kuupalga ulatuses. Nõukogu koosneb neljast liikmest ja nõukogu liikmete tasu 2018. aastal oli 69 tuhat eurot (2017. aastal 69 tuhat eurot). Biofuel OÜ juhtkonnale ei ole 2018. aasta ka 2017. aastal tasusid arvestatud; samuti ei ole juhatuse liikmel õigust lahkumiskompensatsioonile.

Tehingud ja saldod seotud osapooltega 2018. aastal

Ettevõte	Teenuste	Kaupade	Nõuded	Kohustused
	müük	ost		
Valga Puu	481	20 046	57	2 227
Roger Puit	181	4 413	0	664

Tehingud ja saldod seotud osapooltega 2017. aastal

Ettevõte	Teenuste	Kaupade	Nõuded	Kohustused
	müük	ost		
Valga Puu	205	13 098	16	762
Karo Mets	3	4 226	0	158
Roger Puit	145	4 442	338	203

Info sidus- ja ühisettevõtetele antud laenu kohta on toodud lisa 6.

23. Kontserni tütarettevõtted

		Osalus	
	Asukoht	31.12. 2018	31.12. 2017
Graanul Invest AS	Eesti	50,63%	50,63%
Graanul Invest UAB	Leedu	100%	100%
Graanul Invest SIA	Läti	100%	100%
Osula Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Osula Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Pelletiküte AS	Eesti	100%	100%
Helme Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets SIA	Läti	100%	100%
Graanul Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Helme Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Broceni Pellets SIA	Läti	100%	100%
Incukalns Energy SIA	Läti	100%	100%
Imavere Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Mets OÜ	Eesti	100%	100%
Ebavere Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets Energy SIA	Läti	100%	100%
Graanul Invest Energy SIA	Läti	100%	100%
Latgran SIA	Läti	100%	100%
GI Energy Investments OÜ	Eesti	100%	100%
GI Power Plants OÜ	Eesti	100%	100%
Langerlo nv	Belgia	100%	100%
Graanul Energy Solutions B.V.	Holland	100%	100%
Graanul Varad OÜ	Eesti	100%	100%
Karo Mets OÜ	Eesti	100%	50%
Graanul Biotech OÜ	Eesti	100%	0%
Imavere Shipping Co Ltd.	Küpros	100%	100%

Tütarettevõtted Graanul Invest UAB, Graanul Invest SIA, Graanul Pellets SIA, Helme Graanul OÜ, Osula Graanul OÜ, Ebavere Graanul OÜ ja Latgran SIA on tootmisettevõtted, mis tegelevad pelletite tootmisega. Graanul Energia OÜ, Helme Energia OÜ, Imavere Energia OÜ, Incukalns Energy SIA, Graanul Pellets Energy SIA, Graanul Invest Energy SIA ja Osula Energia OÜ on loodud elektrienergia müügi ja hankimisega tegelemiseks ja koostootmisjaamade rajamiseks. Graanul Mets OÜ ja Karo Mets OÜ esindavad Kontsernis metsanduse tegevusvaldkonda. Broceni Pellets SIA on tütarettevõtte Lätis, kus on alustatud ettevalmistusi uue graanulitehase rajamiseks. Graanul Energy Solutions B.V. on loodud soojaprojektide arendamiseks Hollandis.

2017. aasta aprillis alustati Langerlo nv pankrotiprotsessi ja kontroll Langerlo nv varade ja kohustuste üle läks pankrotihaldurile, mille tõttu kaotas kontsern kontrolli tütarettevõtte üle ning firmaväärtus kanti maha summas 26 568 tuhat eurot.

Tehingul oli järgmine mõju kontserni varadele ja kohustustele:

Langerlo nv kontrolli kaotamise eelne bilanss

Materiaalne põhivara	24 007
Varud	4 365
Nõuded	1 478
Pikaajalised kohustused	-12 940
Pikaajalsed grupisisesed kohustused	-19 787
Lühiajalised kohustused	-11 356
Negatiivne netovara	-14 233
Omandamise eelne negatiivne netovara	-3 374
Tulu negatiivse netovaraga tütaretevõtte üle kontrolli kaotamisest	10 859
Kulu laenu ja intressivõla mahakandmisest	-19 787
Kasumiaruandes kajastatud kulu	-8 928

2017.aasta detsembris müüdi tütaretevõtte Naturkraft Sverige AB. Tehingu maksumus oli 8 tuhat eurot ja kontsernile tekkis kahjum 2 tuhat eurot.

2017. aasta lõpus asutati tütaretevõtte Graanul Varad OÜ, mis on emaettevõtteks laevandusega tegelevale Küprosel registreeritud ettevõttele Imavere Shipping Co Ltd. 2018. aastal asutati biotehnoloogia ja puidukeemiaga tegelemiseks tütaretevõtte Graanul Biotech OÜ.

Tehing mittekontrolliva osaga

Juunis 2017 müüs Biofuel OÜ 0,30% osaluse tütaretevõttes Graanul Invest AS, vähendades enda osalust 50,63%-ni. Mittekontrolliva osa eest laekus 369 tuhat eurot. Müüdud osaluse raamatupidamislik väärtus tehingupäeva seisuga moodustas 91 tuhat eurot. Mittekontrolliva osa soetusmaksumuse ja müüdud osaluse bilansilise väärtuse vahe summas 278 tuhat eurot on kajastatud otse omakapitalis jaotamata kasumi suurenemisena.

Äriühendus

2018. aastal soetas kontsern lisaks varasemale 50% osalusele veel 50% metsandusettevõtte Karo Mets OÜ osadest. Tehingu tulemusena muutus varem sidusettevõtteks kajastatud Karo Mets OÜ kontserni tütaretevõtteks.

Tütaretevõtte 100% soetusmaksumuseks kujunes 3 000 tuhat eurot, millest 1 500 tuhat eurot tasuti rahas ja 1 500 tuhat eurot tekkis varasema osaluse õiglase väärtuse arvestamisest. Omandatud netovara õiglase väärtus oli 2 740 tuhat eurot ja tehingust tekkis firmaväärtus 260 tuhat eurot.

Kontserni juhtkond analüüsis põhjalikult omandatud varade ja kohustuste väärtust ja võttis arvesse ka viimaste aastate turuolukorda ning müügihindade prognoose. Otsustati, et varade ja kohustuste bilansilised väärtused on lähedased nende õiglastele väärtustele ja ei ole vajadust teha korrektsioone. Omandamiseelsed jääkväärtused

määrati vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele vahetult enne omandamist.

	Omandatud varade ja kohustuste õiglased väärtused
<i>tuhandetes eurodes</i>	
Materiaalne põhivara	4 302
Immateriaalne põhivara	5
Bioloogiline vara	2 709
Varud	1 398
Nõuded ja ettemaksud	319
Raha	0
Kohustused ja ettemaksud	- 5 993
Omandatud netovara õiglane väärtus	2 740
<u>Firmaväärtus</u>	<u>260</u>
Soetusmaksumus	3 000
<u>Omandatud raha</u>	<u>0</u>
<u>Neto rahavoog</u>	<u>3 000</u>

Firmaväärtus on tingitud Karo Mets OÜ kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu olemasolust ja tugevast positsioonist metsamaterjalide turul.

2017. aastal äriühendusi ei toimunud.

24. Emaettevõtte konsolideerimata finantsinformatsioon

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses.

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes

31.12.2018

31.12.2017

Varad

Materiaalne põhivara	22	31
Investeeringud tütaretevõtetesse	351	351
Pikaajalised investeeringud ja nõuded	6 845	0
Põhivara kokku	7 218	382
Nõuded ja ettemaksed	18	176
Raha	338	454
Käibevara kokku	356	630
Varad kokku	7 573	1 012

Omakapital

Osakapital	3	3
Ülekurss	3	3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	597	-6 328
Aruandeaasta kasum	6 564	6 924
Omakapital kokku	7 166	602

Kohustused

Laenukohustused	407	0
Pikaajalised kohustused kokku	407	0
Laenukohustused	0	409
Võlad ja ettemaksed	0	1
Lühiajalised kohustused kokku	0	410
Kohustused kokku	407	410
Kohustused ja omakapital kokku	7 573	1 012

Emaettevõtte kasumiaruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Müügitulu	13	3
Tulud kokku	12	3
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-14	-13
Muud tegevuskulud	-11	-12
Ärikasum	-12	-21
Finantstulud	6 584	6 946
Finantskulud	-9	0
Finantstulud ja -kulud	6 575	6 946
Kasum enne tulumaksustamist	6 564	6 924
Tulumaks	0	0
Aruandeaasta puhaskasum	6 564	6 924
Aruandeperioodi koondkasum kokku	6 564	6 924

Emaettevõtte rahavood

Tuhandetes eurodes

2018 **2017**

Rahavood äritegevusest

Kasum enne tulumaksustamist	6 564	6 924
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	14	13
Finantstulu	-6 584	-6 946
Finantskulu	9	0
	3	-8
Nõuete ja ettemaksete muutus	-13	-2
Kohustuste ja ettemaksete muutus	-3	0
Kokku rahavood äritegevusest	-16	-9

Rahavood investeerimistegevusest

Laekunud intress	4	13
Laekunud dividendid	6 579	6 863
Immateriaalse PV soetus	0	-2
Netorahavoog tehingutest vähemusosalusega	0	369
Antud laenud	-6 734	-170
Antud laenude tagasimaksed	50	100
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-101	7 074

Rahavood finantseerimistegevusest

Tagasi makstud laenud	0	-8
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-2	-14
Makstud dividendid	0	-7 500
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2	-7 514

Kokku rahavood	-116	-449
Raha pangaarvetel jääk perioodi alguses	454	903
Raha pangaarvetel jääk perioodi lõpus	338	454

Emaettevõtte omakapital

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Osa- kapital	Ülekurss	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku
Saldo 31.12.2016	3	3	1 172	1 178
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	6 924	6 924
Dividendide maksmine	0	0	-7 500	-7 500
Saldo 31.12.2017	3	3	596	602
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	6 564	6 564
Saldo 31.12.2018	3	3	7 160	7 166

	31.12.2018	31.12.2017
Konsolideerimata omakapital	7 166	602
Tütarettevõtete väärtus konsolideerimata finantsseisundi aruandes (koos firmaväärtusega)	-351	-351
Tütarettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil	179 660	160 345
Kokku korrigeeritud konsolideerimata omakapital	186 475	160 596

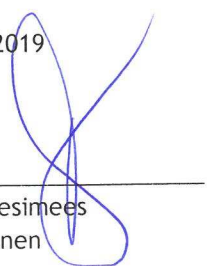
Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet koostav äriühingust raamatupidamiskohuslane lähtub omakapitali kohta äriseadustikus kehtestatud nõuetele vastavuse arvestamisel korrigeeritud konsolideerimata omakapitalist.

Juhatuse liikmete allkirjad 2018. majandusaasta aruandele

Käesolevaga kinnitan OÜ Biofuel 2018. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande:

2.august 2019

Juhatuse esimees
Raul Kirjanen

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Biofuel osanikule

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt OÜ Biofuel ja selle tütarettevõtte (koos Kontserni) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2018;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelvalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Eva Jansen-Diener'.

Eva Jansen-Diener
Vandeaudiitor, litsents nr 501

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Heili Uustalu'.

Heili Uustalu
Vandeaudiitor, litsents nr 630

2. august 2019

Kasumi jaotamise ettepanek

OÜ Biofuel juhatus teeb osanike üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2018. aasta lõpuks kogunenud jaotamata kasum summas 108 410 tuhat eurot alljärgnevalt:

jätta jaotamata kasumisse 108 410 tuhat eurot

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Puidust tarbe- ja dekoratiivesemete jm puittoodete tootmine	16291	111207000	37.00%	Jah
Tahkekütuse hulgimüük	46711	189383000	63.00%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6699870
Mobiiltelefon	+372 5097555
E-posti aadress	raul.kirjanen@graanulinvest.com